

ВИСНОВОК
Міністерства юстиції України
за результатами правової експертизи
проекту Митного кодексу України

Загальна підсумкова оцінка: відповідний із зауваженнями щодо недотримання вимог нормопроєктувальної техніки.

Розробник: Міністерство фінансів України.

Правові підстави схвалення акта
Стаття 93 Конституції України.

Антикорупційна експертиза
Проект Закону України не містить корупціогенних факторів.

Оцінка відповідності проекту акта законодавства Конституції та законам України, іншим актам законодавства
Відповідний (чек-лист 1).

Оцінка відповідності проекту акта законодавства принципу недискримінації (антидискримінаційна експертиза)
Відповідний (чек-лист 2).

Оцінка відповідності проекту акта законодавства вимогам нормопроєктувальної техніки
Невідповідний (чек-лист 3).

Оцінка відповідності проекту акта законодавства принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків
Відповідний (чек-лист 4).

Оцінка відповідності проекту міжнародного договору України, який пропонується схвалити (підписати) згідно з проектом акта законодавства, Конституції та законам України

Проект акта законодавства не є проектом акта законодавства, яким пропонується схвалення (підписання) проекту міжнародного договору України (чек-лист 5).

Правову експертизу проведено
Управління фінансового законодавства Департаменту публічного права.

Заступник Міністра юстиції України
з питань європейської інтеграції

Людмила СУГАК

Троян Євгеній 271 16 41

СЕД АСКОД
Міністерство юстиції України
№ 57646/64063-26-26/7.3.5 від 24.04.2026
Підписувач Сугак Людмила Петрівна
Сертифікат 382367105294AF9704000000F08B0100F0112304
Дійсний з 02.07.2025 10:11:05 по 02.07.2026 10:11:05

**Оцінка відповідності проєкту акта законодавства
Конституції та законам України, іншим актам законодавства**

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>Проект акта відповідає Конституції України</i>	так
2	<i>Проект акта відповідає чинним міжнародним договорам України, стандартам Ради Європи у сфері демократії, верховенства права та прав людини, положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод з урахуванням практики Європейського суду з прав людини</i>	так
3	<i>Проект акта відповідає законам України / узгоджується із законами України</i>	—
4	<i>Проект акта відповідає актам Президента України / узгоджується із актами Президента України</i>	—
5	<i>Проект акта узгоджується з актами такої ж юридичної сили</i>	так
6	6.1. Проєктом Митного кодексу пропонується визначити низку повноважень Президента України. Так, зокрема, передбачається, що центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, має емблему і прапор та штандарт його керівника, опис та порядок використання яких встановлюються <i>Президентом України</i> (стаття 739); міжнародна діяльність центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, <i>спрямовується і координується Президентом України</i> (частина друга статті 747). У зв'язку з цим слід зазначити, що відповідно до норм Основного Закону України державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову, органи якої здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (стаття 6, частина друга статті 19 Конституції України). Конституція України містить вичерпний перелік повноважень Президента України, якими він наділений для здійснення покладених на нього функцій. Це випливає зі змісту пункту 31 частини першої статті 106 Конституції України, відповідно до якого Президент України здійснює інші повноваження, визначені Конституцією України. Конституційний Суд України неодноразово вказував у своїх рішеннях, що повноваження Президента України визначаються виключно Конституцією України і не можуть бути розширені законом або іншим нормативно-правовим актом (зокрема, Рішення Конституційного Суду України від 13 червня 2019 року № 5-р, від 28 серпня 2020 року № 9-р). 6.2. Пунктом 4 частини першої статті 106 проєкту Кодексу передбачається, що товарами, повністю отриманими в одній країні або на одній території, вважаються, зокрема, <i>продукти, отримані від живих тварин, вирощених в такій країні або на такій території</i>. Разом з тим зауважуємо, що закони України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною», які є	

	спеціальними у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів та поводження з побічними продуктами тваринного походження, не оперують пропонованим формулюванням <i>«продукти, отримані від живих тварин»</i>. Так, наприклад, пунктом 38 частини першої статті 1 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я тварин та благополуччя тварин» передбачено, що <i>продукти (для цілей розділу VII «Здійснення державного контролю на кордоні та в країнах-експортерах» цього Закону) - харчові продукти тваринного походження</i> (у тому числі композитні продукти), корми тваринного походження, сіно, солома, побічні продукти тваринного походження, <i>біологічні продукти, репродуктивний матеріал</i>. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» оперує терміном: <i>харчовий продукт тваринного походження</i> - молоко, м'ясо, риба, молюски і ракоподібні, у тому числі свіжі, охолоджені або заморожені, яйця, мед, їх похідні та інші продукти, виготовлені з частин тварин, окремих їх органів та/або тканин, призначені для споживання людиною (пункт 95 частини першої статті 1). Також у Законі України «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною» застосовується формулювання «кров, плацента, вовна, пір'я, шерсть, роги, частини копит і сире молоко, <i>що отримані з живих тварин</i>, які не виявляли ознак захворювання, що передається людині або тваринам» (пункт 6 частини першої статті 13). 6.3. Проект Кодексу подано без додержання вимог абзацу першого пункту 5, абзацу третього пункту 7 § 33 глави 2, пункту 1 § 44 глави 4 розділу 4, пункту 1 § 70 глави 2 розділу 6 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 року № 950, в частині погодження проекту акта Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, <i>Мінрозвитку, Мінекономіки, Держстату, МОЗ, МОН, Мінкульту, Мінсоцполітики та НАДС</i>. 6.4. Запропоновані окремі положення проектом Кодексу належать до сфери правового регулювання Національного банку України. Так, враховуючи правовий статус і повноваження Національного банку України, визначені законодавством, проект Кодексу <i>потребує погодження з Національним банком</i>	
--	--	--

Чек-лист 2

Оцінка відповідності проекту акта законодавства принципу недискримінації (антидискримінаційна експертиза)

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>При підготовці проекту акта:</i>	
1.1	забезпечено відсутність положень, які створюють ситуацію, за якої особа та/або група осіб за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства,	так

	сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними ознаками, іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними, зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій Законом України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними	
1.2	забезпечено відсутність положень щодо дискримінації з боку державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, юридичних осіб публічного та приватного права, а також фізичних осіб у формі: прямої дискримінації; непрямої дискримінації; підбурювання до дискримінації; пособництва у дискримінації; утиску	так
1.3	дотримано принципу недискримінації у сфері громадсько-політичної діяльності; державної служби та служби в органах місцевого самоврядування; правосуддя; трудових відносин, у тому числі застосування роботодавцем принципу розумного пристосування; охорони здоров'я; освіти; соціального захисту; житлових відносин; доступу до товарів і послуг; інших сферах суспільних відносин, а саме – забезпечено: рівність прав і свобод осіб та/або груп осіб; рівність перед законом осіб та/або груп осіб; повагу до гідності кожної людини; рівні можливості осіб та/або груп осіб	так
2	<i>Запропоновані проєктом акта позитивні дії мають правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, спрямовану на усунення юридичної чи фактичної нерівності у можливостях для особи та/або групи осіб реалізовувати на рівних підставах права і свободи, надані їм Конституцією і законами України</i>	–
3	<i>Внаслідок прийняття акта неможливе в короткостроковій або довгостроковій перспективі погіршення/ послаблення:</i> <i>забезпечення рівності прав і свобод осіб та/або груп осіб;</i> <i>забезпечення рівності перед законом осіб та/або груп осіб;</i> <i>поваги до гідності кожної людини;</i> <i>забезпечення рівних можливостей осіб та/або груп осіб</i>	так

Чек-лист 3

Оцінка відповідності проєкту акта законодавства вимогам нормопроєктувальної техніки

Підсумкова оцінка: невідповідний.

Критерії оцінки:

1	Проект акта відповідає вимогам нормопроєктувальної техніки	ні
1.1	чи відповідає назва проєкту акта його змісту	
1.2	чи відповідає проєкт акта вимогам щодо виду нормативно-правового акта	
1.3	чи дотримано вимог щодо вичерпності охоплення кола питань, що належать до	

	предмета правового регулювання проєкту акта	
1.4	чи не виходить зміст проєкту акта за межі предмета його правового регулювання	
1.5	чи дотримано вимог щодо зменшення до мінімуму кількості актів з одного питання	
1.6	чи дотримано вимог щодо неприпустимості повтору нормативних положень, визначених раніше прийнятими актами	
1.7	чи дотримано вимог щодо узгодженості положень проєкту акта з актами законодавства	ні
1.8	чи дотримано вимог щодо внесення змін до актів законодавства, визнання їх такими, що втратили чинність, або скасування	
1.9	чи дотримано вимог правил нормопроєктувальної техніки щодо посилань на інші акти законодавства	
1.10	чи дотримано вимог щодо написання найменувань органів державної влади, інших державних органів, підприємств, установ та організацій	ні
1.11	чи дотримано вимог щодо зазначення джерел опублікування актів законодавства	
1.12	чи є проєкт акта логічно послідовним з точки зору викладу тексту акта	
1.13	чи дотримано вимог щодо взаємозв'язку нормативних положень та структури проєкту акта	ні
1.14	чи дотримано вимог щодо належної ясності викладу, точності, лаконічності та доступності мови проєкту акта	ні
1.15	чи дотримано вимог щодо неприпустимості в проєкті акта суперечності смислового плану	ні
1.16	чи дотримано вимог щодо термінології нормативно-правового акта	ні
1.17	чи дотримано вимог стосовно стилю і викладу тексту проєкту акта	
1.18	чи дотримано вимог щодо правил застосування слів іноземного походження	
1.19	чи дотримано вимог щодо відсутності в проєкті акта значної кількості винятків із загальних правил	
1.20	чи дотримано інших вимог нормопроєктувальної техніки	ні

Обґрунтування зазначених невідповідностей (неузгодженостей):

№ з/п	Положення проєкту акта	Обґрунтування невідповідності (неузгодженості)	Пропозиція щодо усунення невідповідностей (неузгодженостей)
1 (1.7)	Частиною третьою статті 1 проєкту Кодексу передбачено, що «деякі положення митного законодавства можуть	Аналіз зазначених положень проєкту засвідчив їх невідповідність нормам Конституції України та Закону України «Про міжнародні	Пропонуємо у тексті проєкту Кодексу слова «міжнародних договорів, укладених Україною у встановленому

діяти за межами митної території України в рамках міжнародних договорів, укладених Україною у встановленому законодавством порядку. Якщо міжнародним договором, укладеним Україною у встановленому законодавством порядку, встановлено інші правила та процедури, ніж ті, що передбачені цим Кодексом та іншими законами України, застосовуються правила та процедури, встановлені таким міжнародним договором.». Підпункт «г» пункту 39 частини першої статті 5 встановлює, що митне законодавство складається, зокрема, з міжнародних договорів, укладених Україною у встановленому законодавством порядку. Відповідно до частини третьої статті 7 проєкту Кодексу «Електронна ідентифікація користувачів електронних систем, послуг та сервісів для доступу до них може бути виконана з використанням електронного підпису або іншого засобу електронної ідентифікації відповідно до вимог Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» та міжнародних договорів, укладених Україною у встановленому законодавством порядку.». Згідно з пунктом 1 частини другої статті 9 проєкту Кодексу «не можуть бути ввезені на митну територію України, вивезені за межі митної території України, та/або поміщені під митну процедуру товари: 1) ввезення яких на митну територію України чи	договори України». Так, відповідно до статті 9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України. Укладення міжнародних договорів, які суперечать Конституції України, можливе лише після внесення відповідних змін до Конституції України. Статтею 19 Закону України «Про міжнародні договори України» закріплено, що чинні міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства і застосовуються у порядку, передбаченому для норм національного законодавства. Якщо міжнародним договором України, який набрав чинності в установленому порядку, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені у відповідному акті законодавства України, то застосовуються правила міжнародного договору. Враховуючи наведене, переважну силу над національним законодавством (законами, нормами кодексів) <u>мають міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України</u>	законодавством порядку» замінити словами «міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України»
---	--	--

	вивезення за її межі та/або поміщення під митну процедуру заборонено законом або міжнародним договором, укладеним Україною у встановленому законодавством порядку, або відповідно до закону чи міжнародного договору, укладеного Україною у встановленому законодавством порядку;». Частиною сьомою статті 17 проекту Кодексу передбачено, що «Надання та оприлюднення інформації, зазначеної у частині шостій цієї статті, здійснюються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, на безоплатній основі та у формі відкритих даних в обсягах, що не суперечать міжнародним договорам, укладеним Україною у встановленому законодавством порядку.». Згідно з пунктом 1 частини другої статті 56 проекту Кодексу «Рішення щодо зобов'язуючої інформації про походження втрачає чинність до завершення строку його чинності, зазначеного в частині третій статті 49 цього Кодексу, якщо встановлено, що таке рішення більше не відповідає: 1) митному законодавству або міжнародному договору, укладеному Україною у встановленому законодавством порядку, внаслідок внесення до них змін або укладання нового міжнародного договору – починаючи з дати набрання чинності такими змінами або таким міжнародним договором;». Згідно з пунктом 3 частини другої статті 96 проекту Кодексу «Плата, передбачена	
--	--	--

	частиною першою цієї статті, не справляється: 3) <i>в інших випадках, визначених законами України та міжнародними договорами, укладеними Україною у встановленому законодавством порядку.</i>». Згідно з пунктом 1 частини третьої статті 100 проєкту Кодексу «Крім Митного тарифу України можуть застосовуватися такі тарифні заходи: 1) <i>преференційні тарифні заходи, передбачені міжнародними договорами, укладеними Україною у встановленому законодавством порядку або ухвалені Україною в односторонньому порядку для деяких країн.</i>». Частиною четвертою статті 100 проєкту Кодексу передбачено, що «Якщо на товари поширюються заходи, визначені пунктом 3 частини другої та пунктами 1, 2 частини третьої цієї статті, то такі заходи застосовуються за заявою декларанта на заміну заходу, передбаченого пунктом 2 частини другої цієї статті. Така заява може бути подана ретроспективно при дотриманні строків, обов'язків або умов, встановлених відповідним міжнародним договором, укладеним Україною у встановленому законодавством порядку, або законодавством України, або цим Кодексом.». Частиною першою статті 157 проєкту Кодексу визначено, що «Мито — це загальнодержавний податок, встановлений Податковим кодексом України, який нараховується та сплачується відповідно до цього Кодексу, законів України та міжнародних договорів,	
--	---	--

	укладених Україною у встановленому законодавством порядку.». Частиною першою статті 162 проекту Кодексу передбачено, що «Правила оподаткування товарів, що ввозяться на митну територію України або вивозяться за її межі, митом, крім особливих видів мита, встановлюються цим Кодексом та міжнародними договорами, укладеними Україною у встановленому законодавством порядку.». Згідно з частиною першою статті 372 проекту Кодексу «Авторизації на експлуатацію митного складу надаються за умови, що об'єкти зберігання не будуть використовуватися для цілей роздрібної торгівлі, окрім випадків продажу товарів у роздріб: 1) зі звільненням від оподаткування митними платежами у випадках, визначених законами України або міжнародними договорами, укладеними Україною у встановленому законодавством порядку, особам, які подорожують до або з інших країн; 2) зі звільненням від оподаткування митними платежами у випадках визначених законами України або міжнародними договорами, укладеними Україною у встановленому законодавством порядку, членам персоналу представництв міжнародних організацій; 3) зі звільненням від оподаткування митними платежами у випадках, визначених законами України або міжнародними договорами, укладеними Україною у встановленому законодавством порядку, представникам збройних сил	
--	---	--

	іноземних держав, що допущені на територію України, а також силами безпеки і оборони України та союзним Україні силам; 4) зі звільненням від оподаткування митними платежами у випадках, визначених законами України або міжнародними договорами, укладеними Україною у встановленому законодавством порядку, представникам дипломатичних або консульських установ іноземних держав;». Згідно з частиною першою статті 635 проекту Кодексу «Дані митної статистики, сформовані на основі даних отриманих митними органами, можуть використовуватися виключно для виконання завдань, 384 визначених частиною першою статті 631 цього Кодексу, і не можуть розголошуватися без погодження осіб, які надали ці дані, зокрема, передаватися третім особам, крім випадків, визначених цим Кодексом, іншими законами України та міжнародними договорами, укладеними Україною у встановленому законодавством порядку.». Частина друга статті 731 проекту Кодексу передбачає, що «У разі відсутності в Україні майна, що належить зазначеним у частині першій цієї статті особам, порядок виконання постанови митного органу про накладення на них адміністративних стягнень за порушення митних правил <i>визначається законодавством України та міжнародними договорами, укладеними Україною у встановленому законодавством порядку, з державами, на території яких</i>	
--	---	--

	проживають або перебувають ці особи.». Відповідно до частини четвертої статті 764 проєкту Кодексу «Порядок обміну інформацією, у тому числі оперативною, проведення спільних заходів спеціалізованого правоохоронного підрозділу з іншими органами, які відповідно до закону здійснюють оперативно-розшукову діяльність або досудове розслідування, визначається законом, міжнародними договорами, в тому числі міжвідомчими угодами, укладеними Україною у встановленому законодавством порядку, а також міжвідомчими угодами і спільними нормативно-правовими актами, якщо інше не передбачено законом.».		
2 (1.7)	Згідно з абзацом другим частини третьої статті 1 проєкту Кодексу «Якщо міжнародним договором, укладеним <u>Україною</u> у встановленому законодавством порядку, встановлено інші правила та процедури, ніж ті, що передбачені цим Кодексом та іншими законами України, застосовуються правила та процедури, встановлені таким міжнародним договором»	Порядок укладення, виконання та припинення дії міжнародних договорів України встановлено Законом України «Про міжнародні договори України» (далі – Закон). Статтею 3 Закону встановлено, що міжнародні договори України укладаються від імені України, від імені Уряду України та від імені міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, державних органів. Від імені України укладаються міжнародні договори України: а) політичні, мирні, територіальні і такі, що стосуються державних кордонів, розмежування виключної (морської) економічної зони і континентального шельфу України; б) що стосуються прав, свобод та обов'язків людини і громадянина; в) про участь України в міждержавних союзах та інших міждержавних об'єднаннях (організаціях), системах колективної безпеки; г) про військову допомогу та	Таким чином, враховуючи частину дев'яту статті 92 Конституції України, відповідно до якої засади митної справи визначаються виключно законами України, частину першу статті 9 Конституції України, згідно з якою чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України, в абзаці другому частини третьої статті 1 проєкту Кодексу формулювання «міжнародних договорів, укладених Україною у встановленому законодавством порядку» пропонуємо замінити словами «міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою

		направлення підрозділів Збройних Сил України до інших держав чи допуску підрозділів збройних сил іноземних держав на територію України, умови їх тимчасового перебування, включаючи терміни виведення, фінансово-економічні, екологічні та інші наслідки і компенсації; г) про використання території та природних ресурсів України; д) яким за згодою сторін надається міждержавний характер. Від імені Уряду України укладаються міжнародні договори України з економічних, торговельних, науково-технічних, гуманітарних та інших питань, віднесених до відання Кабінету Міністрів України. Міжвідомчими є міжнародні договори України з питань, що належать до повноважень міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та державних колегіальних органів. Запропонована редакція частини третьої статті 1 проєкту Кодексу звужує суб'єктів укладення міжнародних договорів України у сфері митної справи до рівня держави та не охоплює міжнародні договори України з митних питань, укладені від імені Уряду України. Крім того, слід звернути увагу, що формулювання «<i>міжнародних договорів, укладених Україною у встановленому законодавством порядку</i>» не означає, що такі міжнародні договори України будуть <i>ратифіковані</i> Верховною Радою України, що належить до виключної її компетенції та з огляду на статтю 9 Закону здійснюється шляхом прийняття закону <i>про ратифікацію</i>; і як наслідок такі міжнародні договори не матимуть сили на рівні закону, враховуючи, що згода України на обов'язковість для неї міжнародного договору може надаватися не лише шляхом ратифікації, а й, серед іншого, шляхом підписання, що не вимагає прийняття у подальшому законодавчого акта, і такий	<u>України»</u>
--	--	--	------------------------

		міжнародний договір набирає чинності, відповідно, з моменту його підписання сторонами. Також частиною другою статті 19 Закону України «Про правотворчу діяльність» встановлено ієрархію нормативно-правових актів. Зокрема, пунктами 1-3 цієї частини передбачено, що «з урахуванням вимог частини першої цієї статті в Україні встановлюється така ієрархія нормативно-правових актів: 1) Конституція України в системі нормативно-правових актів України має найвищу юридичну силу і є обов'язковою до виконання на території України; 2) <u>чинні міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України</u>, укладаються відповідно до Конституції України та мають на території України вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, зазначені у пунктах 3-13 цієї частини, і є обов'язковими до виконання на території України; 3) <u>закони приймаються на основі Конституції України, чинних міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України</u>, мають на території України вищу юридичну силу, ніж нормативно-правові акти, зазначені у пунктах 4-13 цієї частини, і є обов'язковими до виконання на території України». Крім того, слід звернути увагу, що як у чинному Митному кодексі України (стаття 271) <i>мито</i> визначено як <i>загальнодержавний податок</i>, встановлений <u>Податковим кодексом України</u> та цим Кодексом (...), так і в статті 157 проекту Кодексу «мито» – це <i>загальнодержавний податок</i>, встановлений <u>Податковим кодексом України</u> (далі – ПКУ), (...). Згідно зі статтею 3 ПКУ податкове законодавство України складається, зокрема, з чинних міжнародних договорів, згода на	
--	--	---	--

		обов'язковість яких надана Верховною Радою України і якими регулюються питання оподаткування. Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Кодексом, застосовуються правила міжнародного договору. Отже, оскільки мито відповідно до статті 9 ПКУ належить до загальнодержавних податків та зборів, запропоноване формулювання «міжнародних договорів, укладених Україною у встановленому законодавством порядку» також не узгоджується із зазначеною вище нормою ПКУ, якою прямо визначається, що положення міжнародних договорів, які встановлюють інші правила, ніж ті, що передбачені ПКУ, можуть бути застосовні лише, якщо на їх обов'язковість згода надана Верховною Радою України	
3 (1.7)	Частиною першою статті 3 проекту Кодексу передбачається, що акти на основі та на виконання цього Кодексу приймаються (видаються) органами державної влади, які Конституцією України та іншими актами законодавства наділені повноваженнями щодо організації та забезпечення здійснення митної справи, формування та реалізації державної фінансової політики, реалізації державної митної політики	Зауважуємо, що відповідно до Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 19 Конституції України)	Запропоноване потребує відповідного доопрацювання
4 (1.7)	Згідно з абзацом другим частини третьої статті 1 проекту Кодексу «Якщо міжнародним договором, укладеним Україною у встановленому законодавством порядку, встановлено інші правила та процедури, ніж ті, що передбачені цим Кодексом та	Порядок укладення, виконання та припинення дії міжнародних договорів України встановлено Законом України «Про міжнародні договори України» Статтею 3 зазначеного Закону встановлено, що міжнародні договори України укладаються від імені України, від імені Уряду України та від імені міністерств,	Таким чином, враховуючи частину дев'яту статті 92 Конституції України, відповідно до якої засади митної справи визначаються виключно законами України, частину першу статті 9 Конституції України,

	<i>іншими законами України, застосовуються правила та процедури, встановлені таким міжнародним договором»</i>	інших центральних органів виконавчої влади, державних органів. Від імені України укладаються міжнародні договори України: а) політичні, мирні, територіальні і такі, що стосуються державних кордонів, розмежування виключної (морської) економічної зони і континентального шельфу України; б) що стосуються прав, свобод та обов'язків людини і громадянина; в) про участь України в міждержавних союзах та інших міждержавних об'єднаннях (організаціях), системах колективної безпеки; г) про військову допомогу та направлення підрозділів Збройних Сил України до інших держав чи допуску підрозділів збройних сил іноземних держав на територію України, умови їх тимчасового перебування, включаючи терміни виведення, фінансово-економічні, екологічні та інші наслідки і компенсації; г) про використання території та природних ресурсів України; д) яким за згодою сторін надається міждержавний характер. Від імені Уряду України укладаються міжнародні договори України з економічних, торговельних, науково-технічних, гуманітарних та інших питань, віднесених до відання Кабінету Міністрів України. Міжвідомчими є міжнародні договори України з питань, що належать до повноважень міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та державних колегіальних органів. Запропонована редакція частини третьої статті 1 проекту Кодексу звужує суб'єктів укладення міжнародних договорів України у сфері митної справи до рівня держави та не охоплює міжнародні договори України з митних питань, укладені від імені Уряду України	згідно з якою чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України, в абзаці другому частини третьої статті 1 проекту Кодексу формулювання «міжнародних договорів, укладених Україною у встановленому законодавством порядку» пропонуємо замінити словами «міжнародним договором України, <u>згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України</u>»
--	--	--	--

5 (1.7)	Частина друга статті 1 проекту Кодексу, якою пропонується визначити, що цей Кодекс встановлює особливості адміністративного провадження в адміністративних справах, пов'язаних з виконанням митними органами завдань, покладених на них цим Кодексом та іншими актами митного законодавства. Провадження у таких справах здійснюється відповідно до положень цього Кодексу, а в частині, що не врегульована ними, – відповідно до Закону України “Про адміністративну процедуру” та законодавства про адміністративні правопорушення. Частина третя статті 82 проекту Кодексу, якою передбачається, що під час оскарження рішень, дій або бездіяльності митних органів положення законів України «Про адміністративну процедуру» та «Про звернення громадян» застосовуються в частині, що не врегульована положеннями цього параграфу	Вважаємо за необхідне зазначити, що Закон України «Про адміністративну процедуру» (далі – ЗАП) є загальним Законом, який регулює відносини органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, інших суб'єктів, які відповідно до закону уповноважені здійснювати функції публічної адміністрації, з фізичними та юридичними особами щодо розгляду і вирішення адміністративних справ шляхом прийняття та виконання адміністративних актів (частина перша статті 1). При цьому ЗАП встановлює, що адміністративна процедура визначається Конституцією України, цим Законом та іншими законами України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та з урахуванням практики Європейського суду з прав людини. Законом можуть бути встановлені особливості адміністративного провадження для окремих категорій адміністративних справ. Такі особливості повинні відповідати принципам адміністративної процедури, визначеним цим Законом (стаття 3). Також звертаємо увагу, що відповідно до Закону України «Про звернення громадян» дія цього Закону не поширюється на порядок розгляду заяв і скарг громадян, встановлений, зокрема, Законом України «Про адміністративну процедуру». Якщо вирішення питань, порушених у заявах (клопотаннях) і скаргах громадян, належить до предмета регулювання Закону України "Про адміністративну процедуру", вони розглядаються в порядку, встановленому зазначеним Законом України (стаття 12). Станом на сьогодні у	З огляду на зазначене з метою відображення загального характеру положень ЗАП, а також дотримання принципу юридичної визначеності, пропонуємо: - частину другу статті 1 проекту Кодексу викласти в такій редакції: «Відносини щодо прийняття, набрання чинності, адміністративного оскарження, примусового виконання, припинення дії адміністративних актів у митній сфері регулюються Законом України «Про адміністративну процедуру» з урахуванням особливостей, встановлених цим Кодексом»; - частину третю статті 82 проекту Кодексу виключити
--------------------	---	---	---

		Верховній Раді України перебуває на розгляді проект Закону України «Про звернення» (реєстр. № 11082 від 13 березня 2024 року, внесений Кабінетом Міністрів України) (прийнято Верховною Радою України за основу та підготовлений до другого читання), спрямований на комплексне оновлення законодавства України у сфері звернень громадян з метою приведення законодавчих актів України у відповідність до Закону України «Про адміністративну процедуру». Крім того, зазначаємо, що відповідно до Закону України «Про правотворчу діяльність» (набрав чинності, вводиться в дію з урахуванням особливостей, визначених прикінцевими положеннями) правотворча діяльність здійснюється відповідно до принципів, зокрема, верховенства права, законності, юридичної визначеності, системності (стаття 3 Закону). Конституційний Суд України неодноразово наголошував на необхідності дотримання принципу верховенства права. Так, у Рішенні від 20 червня 2019 року № 6-р зазначено, що у контексті статті 8 Конституції України юридична визначеність забезпечує адаптацію суб'єкта правозастосування до нормативних умов правової дійсності та його впевненість у своєму правовому становищі, а також захист від свавільного втручання з боку держави. Юридичну визначеність необхідно розуміти через такі її складові: чіткість, зрозумілість, однозначність норм права; право особи у своїх діях розраховувати на розумну та передбачувану стабільність існуючого законодавства та можливість передбачати наслідки застосування норм права (законні очікування). Таким чином, юридична визначеність передбачає, що законодавець повинен прагнути до чіткості та зрозумілості у	
--	--	--	--

		викладенні норм права. Кожна особа відповідно до конкретних обставин має орієнтуватися в тому, яка саме норма права застосовується у певному випадку, та мати чітке розуміння щодо настання конкретних правових наслідків у відповідних правовідносинах з огляду на розумну та передбачувану стабільність норм права (абзаци четвертий – шостий підпункту 4.1 пункту 4 мотивувальної частини Рішення)	
6 (1.7)	Відповідно до статті 76 проекту Кодексу авторизація АЕО набирає чинності на п'ятий день після прийняття компетентним митним органом відповідного рішення	Вважаємо за необхідне звернути увагу, що згідно з частиною першою статті 74 ЗАП адміністративний акт набирає чинності стосовно учасника адміністративного провадження з дня доведення його до відома відповідної особи, якщо інший строк набрання ним чинності не передбачено законом або самим адміністративним актом. Обов'язок доведення до відома адміністративного акта також впливає зі змісту принципу відкритості, який розкрито в статті 12 ЗАП. Так, адміністративний орган зобов'язаний у порядку, встановленому законом, забезпечувати реалізацію права особи на доступ до інформації, що пов'язана з прийняттям та виконанням адміністративного акта стосовно неї	Отже, на нашу думку, стаття 76 проекту Кодексу потребує доопрацювання в зазначеній частині
7 (1.7)	Частиною першою статті 83 проекту Кодексу пропонується встановити, що скарга до митного органу вищого рівня подається виключно в письмовій формі (електронна або паперова форма)	Звертаємо увагу, що згідно з положеннями абзацу другого частини першої статті 82 ЗАП скарга в порядку адміністративного оскарження подається до адміністративного органу, що прийняв адміністративний акт, процедурне рішення та/або вчинив процедурну дію чи допустив бездіяльність, що оскаржується, який не пізніше наступного дня передає (надсилає) її разом з матеріалами справи суб'єкту розгляду скарги, визначеному статтею 79 цього Закону	З огляду на викладене вважаємо, що зазначене положення частини першої статті 83 проекту Кодексу потребує доопрацювання
8	Особою, зареєстрованою в	Відповідно до статті 95	Положення проекту

(1.7, 1.16)	Україні, є юридична особа або її <i>постійне представництво</i>, які мають місцезнаходження на території України. Відповідно до пункту 70 статті 5 проєкту Кодексу <i>постійне представництво – постійне місце ведення діяльності</i>, в якому постійно перебувають необхідні людські і технічні ресурси та через яке повністю або частково проводяться операції особи, пов'язані з митною діяльністю (підпункт б пункту 63 статті 5 проєкту Кодексу)	Цивільного кодексу України (далі – ЦК) <i>філією є відокремлений підрозділ</i> юридичної особи, що розташований поза її місцезнаходженням та здійснює всі або частину її функцій. <i>Представництвом є відокремлений підрозділ</i> юридичної особи, що розташований поза її місцезнаходженням та здійснює представництво і захист інтересів юридичної особи. Філії та представництва юридичної особи, у тому числі юридичної особи, утвореної відповідно до законодавства іноземної держави, підлягають державній реєстрації у порядку, встановленому законом. Філія та представництво юридичної особи вважаються <i>створеними</i> з дня їх державної реєстрації. Проте з наведеного у пункті 70 статті 5 проєкту Кодексу формулювання «постійне представництво» складається враження, що це не певний суб'єкт (відокремлений підрозділ юридичної особи), а саме місце (адреса) ведення діяльності. Також з тексту проєкту акта лишається незрозумілим, навіщо термінологічно визначати формулювання щодо «постійного представництва», при цьому не вживаючи його далі по тексту проєкту Митного кодексу України. Разом з тим зауважуємо, що положеннями статті 432 проєкту Кодексу визначаються умови реалізації продуктів переробки на митній території України. Так, реалізація на митній території України продуктів переробки, власником яких є економічний оператор, не зареєстрований в Україні, здійснюється через <u>зареєстроване в Україні його представництво</u>, на яке покладається обов'язок із поміщення під процедуру випуску у вільний обіг цих продуктів переробки. Продукти переробки також можуть бути реалізовані	Кодексу в частині вживання формулювань «постійне представництва», «зареєстрований в Україні» потребують узгодження та доопрацювання з урахуванням наведеного
--------------------	---	--	---

		економічному оператору, який їх виготовив, без необхідності <u>створення в Україні представництва</u> економічного оператора, не зареєстрованого в Україні, який є власником товару. Повторно зазначаємо, що представництвом відповідно до положень ЦК є <i>відокремлений підрозділ юридичної особи</i>, який вважаються <i>створеним</i> з дня його державної реєстрації	
9 (1.7)	Скарга складається державною мовою та підписується особою, яка її подає. У разі якщо скарга підписується представником, до неї долучається оригінал або належним чином завірена копія документа, що засвідчує повноваження такого представника (частина друга статті 83 проєкту Кодексу)	Щодо термінологічної конструкції «<u>належним чином завірена</u>» зазначаємо, що згідно з нормами законодавства це словосполучення може охоплювати різні способи надання документу юридичної сили, зокрема шляхом вчинення нотаріальної дії із <u>засвідчення вірності копій документів</u> нотаріусом, посадовою особою консульської установи України або органу місцевого самоврядування або <u>засвідчення копії</u> документів підписом заявника. Щодо формулювання «<u>документа, що засвідчує повноваження такого представника</u>» зауважуємо таке. Відповідно до сталих норм законодавства, документ <i>посвідчує повноваження</i> представника, а не засвідчує їх, оскільки термін «засвідчує» застосовується переважно до підтвердження справжності підписів або вірності копій документів. Разом з цим відповідно до законодавства довіреність може бути: <i>видана в простій письмовій формі</i> (довіреність від імені юридичної особи відповідно до статті 246 ЦК, <i>прирівняною до нотаріально посвідченої</i> (посвідченою, зокрема, командиром військової частини військовослужбовцю; уповноваженою на це посадовою особою органу місцевого самоврядування особі, яка проживає в населеному пункті, де немає нотаріусів згідно з частиною третьою статті 245 ЦК) та <i>нотаріально посвідченою</i>	Пропонуємо у частині другій статті 83 проєкту Кодексу слово «<i>завірена</i>» замінити словом «<i>засвідчена</i>», слово «<i>засвідчує</i>» замінити словом «<i>посвідчує</i>»

		(посвідченою нотаріусом, посадовою особою консульської установи України відповідно до статей 34, 38 Закону України «Про нотаріат»). Статтею 242 ЦК передбачено, що батьки (усиновлювачі) є законними представниками своїх малолітніх та неповнолітніх дітей. Опікун є законним представником малолітньої особи та фізичної особи, визнаної недієздатною. Крім наведеного, звертаємо увагу, що у положеннях статті 686 проєкту Кодексу уточнено коло осіб, які можуть виступати представниками	
10 (1.7, 1.14, 1.16)	Товарами, повністю отриманими в одній країні або <u>на одній території</u>, вважаються, зокрема: <u>мінеральні продукти</u> (корисні копалини), добуті з надр, в територіальних водах або на морському дні в такій країні або <u>на такій території</u>; <u>продукти рослинного походження, живі тварини, продукти, отримані від живих тварин, продукти, отримані в результаті мисливства або рибальства</u>, ... в такій країні або <u>на такій території</u>; продукти морського рибальського промислу та інші продукти, отримані суднами, зареєстрованими в такій країні або <u>на такій території та які ходять під прапором</u> цієї країни або <u>території за межами територіальних вод</u> будь-якої країни; продукти, отримані з морського дна або <u>морських надр за межами територіальних вод цієї країни або території, за умови, що ця країна або територія має виключне право на розробку</u> такого морського дна або <u>морських надр</u> (стаття 106 проєкту Кодексу).	1. 3 метою забезпечення чіткості та ясності викладення тексту статті 106 проєкту Кодексу пропонуємо його уточнити в частині слів «мінеральні продукти», «на такій території», «ця територія», «під прапором ... території за межами територіальних вод», «морські надра», «розробка морських надр», оскільки: а) у проєкті Кодексу чітко не зазначено, про які території йде мова. У зв'язку з цим постає питання, чи йдеться про певні окремі суб'єкти міжнародних відносин, чи окремі зони, регіони тощо. Водночас частиною першою статті 28 Кодексу України про надра передбачено користування надрами в межах території України, її континентального шельфу і виключної (морської) економічної зони. Закони України «Про тваринний світ» (стаття 1), «Про рослинний світ» (статті 4 та 30) передбачають охорону і використання об'єктів тваринного та рослинного світу у межах території України, її територіальних вод, континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони; б) у Кодексі України про надра не застосовується терміни «мінеральні продукти», «морські	Статтю 106 та підпункт 6 пункту 1 глави 1 розділу XVI проєкту Кодексу пропонуємо переглянути з урахуванням зазначеного

	... Має звільнятися від сплати мита продукція, обладнання, зокрема, <u>продукція, видобута</u> у виключній (морській) економічній зоні України, <i>що ввозяться</i> на митну територію України при виконанні угоди про розподіл продукції, а <u>також товари</u> (крім майна та матеріальних цінностей, <i>вартість яких була відшкодована інвестору компенсаційною продукцією</i> і які перейшли у власність держави) та <u>видобута продукція, що вивозяться</u> інвестором з України відповідно до Закону України «Про угоди про розподіл продукції» та угоди про розподіл продукції (підпункт 6 пункту 1 глави 1 розділу XVI «Перехідні положення» проекту Кодексу)	надра», «розробка морських надр». Натомість вживаються терміни «мінеральна сировина», «продукти переробки мінеральної сировини», «перероблена продукція з мінеральної сировини», «розробка родовищ корисних копалин», «промислова розробка родовищ», «ділянки надр у виключній (морській) економічній зоні, на континентальному шельфі» (статті 5, 6, 8, 9, 14 та ін.). 2. У підпункті 6 пункту 1 глави 1 розділу XVI «Перехідні положення» проекту Кодексу пропонуємо врахувати, що згідно з положеннями і термінологією статей 1, 20 та 22 Закону «Про угоди про розподіл продукції» інвестор набуває права власті на <u>частину виробленої продукції</u> (компенсаційної і прибуткової), якою є <i>частина видобутих корисних копалин</i> (мінеральної сировини)), а також уточнити, про які саме «товари» йдеться	
11 (1.7)	До пунктів 3, 6, 8, 9 глави 5 «Особливості здійснення дистанційного продажу товарів та пересилання товарів у поштових та експрес-відправленнях у разі дистанційного продажу товарів» розділу XVI «Перехідні положення» проекту Кодексу в частині справляння податку на додану вартість	Податковий кодекс України (далі – ПКУ) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час адміністрування податків та зборів, а також відповідальність за порушення податкового законодавства. <i>Правила оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України, визначаються цим Кодексом, крім правил оподаткування товарів митом, які встановлюються Митним кодексом України та іншими законами з питань митної справи (пункти 1.1 та 1.2 статті 1 ПКУ).</i> Розділом V «Податок на додану вартість» ПКУ визначений порядок справляння податку на додану вартість.	Враховуючи викладене, пункти 3, 6, 8, 9 глави 5 «Особливості здійснення дистанційного продажу товарів та пересилання товарів у поштових та експрес-відправленнях у разі дистанційного продажу товарів» розділу XVI «Перехідні положення» проекту Кодексу потребують перегляду

		Крім того, частиною другою статті 162 глави 1 «Виникнення митного боргу» розділу III «Митний борг і гарантії» проекту Кодексу передбачається, що <i>«правила оподаткування товарів, що ввозяться на митну територію України або вивозяться за її межі, акцизним податком та податком на додану вартість встановлюються Податковим кодексом України»</i>	
12 (1.7)	Частиною першою статті 211 проекту Кодексу визначається, що <i>суми митних платежів перераховуються безпосередньо на рахунки, відкриті митними органами в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, або на рахунки державного бюджету</i>	Відносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання та контролю за дотриманням бюджетного законодавства, і питання відповідальності за порушення бюджетного законодавства, регулюються Бюджетним кодексом України (далі – БКУ). Частиною першою статті 43 БКУ визначено, що при виконанні державного бюджету і місцевих бюджетів застосовується казначейське обслуговування бюджетних коштів. <i>Казначейство України забезпечує казначейське обслуговування бюджетних коштів на основі ведення єдиного казначейського рахунку, відкритого у Національному банку України.</i> Абзацом першим частини четвертої та частиною п'ятою статті 45 БКУ передбачається, що <i>податки і збори та інші доходи державного бюджету зараховуються безпосередньо на єдиний казначейський рахунок і не можуть акумулюватися на рахунках органів, що контролюють справляння надходжень бюджету (за винятком установ України, які функціонують за кордоном).</i> <i>Податки і збори та інші доходи державного бюджету визнаються зарахованими до державного бюджету з дня зарахування на єдиний казначейський рахунок</i>	Проект Кодексу в цій частині потребує доопрацювання
13 (1.7)	Частиною четвертою статті 775 проекту Кодексу	Відповідно до частини сьомої статті 50 Закону України «Про	Проект Кодексу в цій частині потребує

	пропонується визначити, що <u>заробітна плата працівника установи</u>, яка належить до сфери управління <u>центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику</u>, складається з: посадового окладу; надбавки за інтенсивність праці; надбавки за виконання особливо важливої роботи; премії; інших виплат, передбачених законодавством	державну службу» <u>складові заробітної плати та особливості оплати праці державних службовців, зокрема, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, їх територіальних органів</u> визначаються Митним кодексом України	перегляду
14 (1.7)	Статтею 777 проекту Кодексу пропонується встановити, що посадові особи митних органів та члени їхніх сімей підлягають <u>обов'язковому державному медичному страхуванню</u> за рахунок коштів державного бюджету. Крім того, пунктом 19 частини першої статті 781 передбачається встановити, що Кабінет Міністрів України затверджуватиме порядок <u>обов'язкового державного медичного страхування</u> посадових осіб митних органів та членів їхніх сімей за рахунок коштів державного бюджету	Запропоновані положення в частині визначення класу страхування, такого як <u>державне медичне страхування</u>, не узгоджуються зі статтею 4 Закону України «Про страхування», яка визначає класи страхування. Так, відповідно до пункту 1 частини першої статті 4 вказаного Закону до класів страхування іншого, ніж страхування життя, належить <u>клас 2 – страхування на випадок хвороби (у тому числі медичне страхування)</u>. При цьому слід враховувати, що <u>перелік ризиків у межах класів страхування, характеристики та класифікаційні ознаки класів страхування, ризиків у межах класів страхування, а також особливості здійснення діяльності із страхування та укладання договорів за класами страхування визначаються</u> спеціальними законами з регулювання ринку страхування та <u>нормативно-правовими актами Регулятора</u> – Національного банку України (пункт 40 частини першої статті 1, частина третя статті 4 вказаного Закону)	Стаття 777 та пункт 19 частини першої статті 781 проекту Кодексу потребують перегляду
15 (1.7, 1.14)	Частиною другою статті 8 проекту Кодексу, яка має назву «Функціонування середовища «єдиного вікна» в митній справі» пропонується встановити, що середовище «єдиного вікна» є <u>електронною системою</u>, адміністратором та	Наведене положення проекту Кодексу в частині визначення середовища «єдиного вікна» як <u>електронної системи</u> не враховує принцип юридичної визначеності, оскільки не конкретизує вид електронної системи у розумінні Закону України «Про захист інформації в інформаційно-	Положення проекту Кодексу потребують відповідного доопрацювання з урахуванням наведеного

	держателем якої є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику	комунікаційних системах». Так, зазначений Закон розрізняє такі види систем, як: <i>інформаційна (автоматизована) система</i> – це організаційно-технічна система, в якій реалізується технологія обробки інформації з використанням технічних і програмних засобів; <i>інформаційно-комунікаційна система</i> – це сукупність інформаційних та електронних комунікаційних систем, які у процесі обробки інформації діють як єдине ціле; <i>електронна комунікаційна система</i> – це сукупність технічних і програмних засобів, призначених для обміну інформацією шляхом передавання, випромінювання та/або приймання її у вигляді сигналів, знаків, звуків, рухомих або нерухомих зображень чи в інший спосіб (стаття 1). У зв'язку з викладеним відсутність у проекті Кодексу чіткого віднесення вказаної системи до одного з визначених законодавством видів систем може призвести до неоднозначного тлумачення відповідних норм та ускладнити їх практичне застосування. Крім того, стаття 3 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» визначає <i>суб'єктів відносин, пов'язаних із захистом інформації в системах</i>, якими є: <u>володільці інформації;</u> <u>власники системи;</u> <u>користувачі;</u> спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань організації спеціального зв'язку та захисту інформації і підпорядковані йому регіональні органи (стаття 3 цього Закону). Враховуючи наведене, постає питання, хто буде визначатись <i>власником, користувачами та володільцем інформації</i> такої системи	
16 (1.7,	До проекту Кодексу в частині використання слова	Формулювання « <i>підприємства, установи, організації</i> » на сьогодні	Проект Кодексу потребує доопрацювання

1.20)	«підприємство», яке вживається у відповідній формі, зокрема у формулюванні «директорами на підприємстві» (пункт 1 частини першої статті 125)	є застарілим, оскільки базувалося на положеннях Господарського кодексу України. Однак, 28 серпня 2025 року введено в дію Закон України № 4196-IX «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» (далі – Закон 4196-IX). Елементом реформи, запровадженої Законом № 4196-IX, є внесення змін до законодавчих актів з метою вилучення з правового поля низки застарілих організаційно-правових форм юридичних осіб. У свою чергу реформування полягає у запровадженні трирічного перехідного періоду для поступового припинення «підприємств» і їх перетворення у <u>товариства</u>. З огляду на це, більш сучасним підходом для позначення відповідних суб'єктів є застосування формулювань: «юридичні особи незалежно від організаційно-правової форми», або «товариства». Крім того, до пропонованого проектом Кодексу в частині визначення, що <i>пов'язаними вважаються особи, зокрема, вони є працівниками або директорами на підприємстві один в одного</i>, слід зазначити, що частинами першою та другою статті 97 ЦК вказано, що <u>управління товариством здійснюють його органи або безпосередньо його єдиний учасник – фізична особа</u>. <u>Органами управління товариством є загальні збори його учасників і виконавчий орган</u>, якщо інше не встановлено законом або установчими документами товариства. Також слід зазначити, що в частині пропонованого пунктом 2 частини першої статті 125 проекту Кодексу стосовно визнання пов'язаними особами тих, які «є <u>юридично визнаними партнерами в господарській діяльності</u>» проект	з урахуванням наведеного
-------	---	--	--------------------------

		Кодексу не відповідає принципу правової визначеності, оскільки не забезпечує ясності закладеної думки щодо ознак, наявності яких дозволяє допустити, що такі особи є <u>«юридично визнаним партнерами»</u>	
17 (1.7)	... особи вважаються пов'язаними, зокрема, якщо третя особа безпосередньо або опосередковано володіє, контролює або утримує <u>5 чи більше відсотків випущених акцій, що дають право голосу, або часткою обох осіб</u> (пункт 4 частини першої статті 125 проекту Кодексу)	Пропоноване проектом Кодексу потребує доопрацювання в частині обумовлення розміру майнового вкладу учасника у статутному капіталі відповідної юридичної особи для цілей цього проекту з огляду на те, що: по-перше, частинами першою та другою статті 96¹ ЦК передбачено, що права учасників юридичних осіб (корпоративні права) – це сукупність правомочностей, що належать особі як учаснику (засновнику, акціонеру, пайовику) юридичної особи відповідно до закону та установчих документів товариства. Корпоративні права набуваються особою з моменту набуття права власності на <u>частку</u> (акцію, пай або інший об'єкт цивільних прав, що засвідчує участь особи в юридичній особі) у <u>статутному капіталі</u> юридичної особи; по-друге, передбачаючи, що третя особа має володіти, контролювати або утримувати 5 чи більше відсотків акцій, що дають право голосу, пункт 4 частини першої статті 125 проекту Кодексу не визначає розміру частки обох осіб для релевантних цілей	Проект Кодексу потребує доопрацювання з урахуванням наведеного
18 (1.7)	До заходів з розпорядження товарами, що <u>можуть вживатися митними органами,</u> належать вилучення, продаж, знищення, безоплатна передача, <u>переробка, оброблення як відходів (шляхом відновлення або видалення)</u> (абзац одинадцятий частини першої статті 306 проекту Кодексу)	Відповідно до частини першої статті 14 Закону України «Про управління відходами» суб'єктами у сфері управління відходами є громадяни України, іноземці та особи без громадянства, суб'єкти господарювання незалежно від форми власності, діяльність яких призводить до утворення відходів, а також суб'єкти господарювання у сфері управління відходами. Так, <u>суб'єкт господарювання у сфері управління відходами</u> – це юридична особа або фізична особа-підприємець, що здійснює	Абзац одинадцятий частини першої статті 306 проекту Кодексу пропонуємо переглянути та доопрацювати шляхом уточнення

		збирання, купівлю, зберігання, перевезення, відновлення та/або видалення відходів відповідно до законодавства (пункт 38 частини першої статті 1 Закону України «Про управління відходами»). Частиною другою статті 41 Закону України «Про управління відходами» передбачено, що <i>суб'єкти господарювання</i> для здійснення операцій з оброблення відходів <i>зобов'язані отримати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів до початку своєї діяльності</i>. Отже, якщо митні органи здійснюватимуть <i>переробку, оброблення товарів як відходів (шляхом відновлення або видалення)</i>, постає питання у якому порядку це має відбуватися, враховуючи те, що Закон України «Про управління відходами» визначає суб'єктів таких правовідносин, а також умови та порядок, згідно з якими діють ці суб'єкти	
19 (1.7, 1.14)	<u>Майно митних органів є державною власністю, управління яким здійснюється в порядку, визначеному законодавством.</u> <u>Земельні ділянки</u>, службові та побутові будівлі і споруди, інженерні мережі, інформаційно-телекомунікаційні мережі, мережі зв'язку, центри оброблення даних або обчислювальні центри митних органів, технічні системи митного контролю, електрогенеруючі установки та інше обладнання, що забезпечує діяльність митних органів, <u>є інфраструктурою митних органів.</u> <u>Надання митним органам у користування земельних ділянок для службових потреб</u>, відшкодування власникам зазначених ділянок та землекористувачам вартості цих ділянок та збитків, завданих їх вилученням, здійснюються	Пунктом «а» частини другої статті 92 Земельного кодексу України передбачено, що право постійного користування земельною ділянкою із земель державної та комунальної власності набувають: органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, що належать до державної та комунальної власності, державні та комунальні некомерційні товариства. При цьому <i>Земельний кодекс України не передбачає здійснення землекористувачами управління земельними ділянками.</i> Натомість згідно з частиною другою статті 116 Земельного кодексу України набуття права на землю громадянами та юридичними особами здійснюється шляхом передачі земельних ділянок у власність або надання їх у користування. Право постійного користування земельною ділянкою – це <u>право володіння і користування</u>	Пропонуємо доопрацювати статті 733, 742 проекту Кодексу згідно з наведеним

	відповідно до положень Цивільного кодексу України та Земельного кодексу України (частинами першою – третьою статті 742 проєкту Кодексу). ... Здійснюючи митну справу, <u>митні органи виконують зокрема такі завдання, як управління об'єктами інфраструктури митних органів</u> (пункт 22 частини п'ятої статті 733 проєкту Кодексу)	<u>земельною ділянкою</u>, яка перебуває у державній або комунальній власності, без встановлення строку (частина перша статті 92 Земельного кодексу України). Крім того, з метою належної ясності викладу, точності та лаконічності пропонувані положення проєкту Кодексу потребують доопрацювання в частині вживання такої мовної конструкції, як «<u>надання митним органам у користування земельних ділянок для службових потреб</u>», оскільки земельне законодавство передбачає надання земельних ділянок для здійснення або забезпечення відповідної діяльності	
20 (1.10)	Проєкт Кодексу оперує правовою конструкцією «центрального орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику» (зокрема, частина друга статті 10, частина друга статті 16)	З метою узгодження з положеннями Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» центральний орган виконавчої влади, який, виходячи з конкретного повноваження, формує державну політику у відповідній сфері (зокрема, шляхом нормативно-правового регулювання), у законопроєктах слід визначати як «центрального орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері ...», а у випадку, коли конкретне повноваження за своїм змістом спрямовано на реалізацію державної політики, – як «центрального орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ...»	Отже, проєкт Кодексу в цій частині потребує відповідного термінологічного доопрацювання
21 (1.13)	Частиною другою статті 52 проєкту Кодексу передбачено, що окрім випадку, зазначеного у абзаці другому частини третьої статті 49 цього Кодексу, строк прийняття рішення, зазначений в абзаці першому частини третьої статті 49 цього Кодексу, продовжується у разі надсилання повідомлення про продовження строку прийняття рішення щодо зобов'язуючої інформації	Проєкт Кодексу потребує доопрацювання з урахуванням вимог нормопроектувальної техніки з огляду на те, що частина третя статті 49 проєкту Кодексу містить лише один абзац	Вказану статтю проєкту Кодексу слід доопрацювати

	відповідно до частини четвертої статті 58 цього Кодексу		
22 (1.13)	Частиною першою статті 92 проєкту Кодексу передбачено, що пост-митний контроль здійснюється шляхом: 1) проведення до перевірконого аналізу інформації, заявленої (задекларованої) в митних деклараціях, деклараціях тимчасового зберігання, зведених деклараціях ввезення, зведених деклараціях вивезення, деклараціях реекспорту або повідомленнях про реекспорт, інформації про операції з товарами, які не були задекларовані належним чином відповідно до цього Кодексу, в тому числі інформації, отриманої на запит митного органу від осіб, зазначених в частині другій статті 91 цього Кодексу, які стосуються операцій з відповідними товарами, або попередніх чи подальших господарських операцій з цими товарами, що відбулися після їх випуску, а також від інших державних органів, установ та організацій, уповноважених органів іноземних держав щодо встановлення автентичності документів, поданих митному органу	Проект Кодексу потребує доопрацювання з урахуванням вимог нормопроектувальної техніки з огляду на те, що стаття 91 проєкту Кодексу <u>містить лише одну частину</u>, яка складається з трьох абзаців	З огляду на зазначене вказану статтю проєкту Кодексу слід доопрацювати
23 (1.13)	У частині другій статті 120 проєкту Кодексу міститься посилання, зокрема, на положення пункту 4 частини першої статті 35	Проект Кодексу потребує доопрацювання відповідно до вимог нормопроектувальної техніки з огляду на те, що частина перша статті 35 проєкту Кодексу <u>не містить пунктів</u>	Вказану статтю проєкту Кодексу слід доопрацювати
24 (1.13)	У частині першій та пункті 3 частини третьої статті 124, а також частині другої статті 128 передбачається можливість здійснення відповідного коригування відповідно до статті 133. Слід звернути увагу на те, що стаття 133 проєкту	Проект Кодексу потребує доопрацювання відповідно до вимог нормопроектувальної техніки в частині взаємоузгодження положень проєкту, оскільки згідно з підпунктом «г» пункту 2 частини першої статті 34 Закону України «Про правотворчу діяльність»	З огляду на зазначене вказану статтю проєкту Кодексу слід доопрацювати

	Кодексу не містить положень щодо відповідного коригування і стосується регулювання правовідносин з питань елементів вартості транзакції	послідовність викладення норм права здійснюється з дотриманням причинно-наслідкових зв'язків між структурними елементами нормативно-правового акта, у тому числі структурними елементами різних рівнів	
25 (1.13)	У частинах другій – четвертій статті 214 проекту Кодексу міститься посилання, зокрема, на положення пунктів 1, 2 та 3 частини першої статті 213. Слід звернути увагу, що частина перша статті 213 проекту Кодексу <u>не містить пунктів</u>	Проект Кодексу потребує доопрацювання відповідно до вимог нормопроєктувальної техніки в частині взаємоузгодження положень проекту, оскільки згідно з підпунктом «г» пункту 2 частини першої статті 34 Закону України «Про правотворчу діяльність» послідовність викладення норм права здійснюється з дотриманням причинно-наслідкових зв'язків між структурними елементами нормативно-правового акта, у тому числі структурними елементами різних рівнів	З огляду на зазначене вказану статтю проекту Кодексу слід доопрацювати
26 (1.13)	Відповідно до частини четвертої статті 267 проекту Кодексу судові відходи вважаються задекларованими <u>для випуску у вільний обіг</u> з моменту їх пред'явлення митному органу відповідно до <u>статті 265</u> цього Кодексу, за умови, що попереднє повідомлення про відходи, було подане через канали інформування, що є прийнятними для митних органів. При цьому <u>стаття 264</u> законопроекту регулює правовідносини щодо товарів, що вважаються задекларованими <u>для випуску у вільний обіг</u> шляхом вчинення дій, а стаття 265 стосується товарів, що вважаються задекларованими для <u>тимчасового ввезення, транзиту або реекспорту</u> шляхом вчинення дій	Проект Кодексу потребує доопрацювання відповідно до вимог нормопроєктувальної техніки в частині взаємоузгодження положень проекту, оскільки згідно з підпунктом «г» пункту 2 частини першої статті 34 Закону України «Про правотворчу діяльність» послідовність викладення норм права здійснюється з дотриманням причинно-наслідкових зв'язків між структурними елементами нормативно-правового акта, у тому числі структурними елементами різних рівнів	З огляду на зазначене вказану статтю проекту Кодексу слід доопрацювати
27 (1.13)	Статті 321-324, 326-328 проекту Кодексу містять некоректні посилання на відповідні пункти частини першої статті 333, якою визначаються повноваження	Відповідно до правил нормопроєктування під час підготовки тексту проекту акту слід дотримуватись, зокрема, принципу належної ясності викладу, точності опису, а також	З огляду на зазначене, вказані статті проекту Кодексу слід узгодити між собою

	органів і передбачається затвердження Кабінетом Міністрів України: 1) переліку чутливих товарів; 2) форми підтвердного документа щодо подання митної декларації в усній формі; 3) особливостей надання авторизації, що має зворотну дію в часі, для застосування спеціальної процедури; 4) переліку випадків, в яких компетентний митний орган може дозволити подання митної декларації митному органу, відмінному від того, який зазначений в авторизації на застосування відповідної спеціальної процедури; 5) порядку і умов перевірки економічних умов, зазначених у частині шостій статті 320 цього Кодексу	свободи від суперечностей. Водночас вказані положення проекту Закону не відповідають вимогам юридичної визначеності, а тому зазначене може створити неузгодженості і різнотлумачення в правозастосовчій практиці	
28 (1.13)	Відповідно до частини шостої статті 334 проекту Кодексу у випадку застосування спеціальної процедури тимчасового ввезення <u>записи в обліку повинні вестися у випадках, перелік яких визначено відповідно до пункту 2 частини першої статті 340 цього Кодексу.</u> <u>Відповідно до пункту 1 частини першої статті 340 проекту Кодексу Кабінет Міністрів України, зокрема затверджує перелік випадків, коли після поміщення під спеціальну процедуру тимчасового ввезення, утримувач процедури повинен вести записи в обліку</u>	Згідно з підпунктом «г» пункту 2 частини першої статті 34 Закону України «Про правотворчу діяльність» послідовність викладення норм права здійснюється з дотриманням причинно-наслідкових зв'язків між структурними елементами нормативно-правового акта, у тому числі структурними елементами різних рівнів	З огляду на зазначене вказану статтю проекту Кодексу слід доопрацювати
29 (1.13)	Відповідно до частини четвертої статті 346 не дозволяється використання еквівалентних товарів у рамках спеціальної процедури митного складування, якщо іноземні товари, поміщені під спеціальну процедуру	Відповідно до правил нормопроєктування під час підготовки тексту проекту акта слід дотримуватись, зокрема, принципу належної ясності викладу, точності опису, а також свободи від суперечностей	З огляду на зазначене вказану статтю проекту Кодексу слід доопрацювати і зробити коректне посилання на відповідний пункт частини першої статті 333 нової редакції Кодексу

	митного складування, є <u>чутливими товарами</u>, визначеними Кабінетом Міністрів України відповідно до <u>пункту 3</u> частини першої статті 333 цього Кодексу. Проте, відповідно до <u>пункту 1</u> частини першої статті 333 проєкту Кодексу Кабінет Міністрів України, зокрема затверджує <u>перелік чутливих товарів</u>		
30 (1.13)	Відповідно до пункту 3 частини першої статті 371 проєкту Кодексу авторизація на експлуатацію митного складу надається заявнику, який окрім умов, визначених частиною третьою статті 320 цього Кодексу, зокрема відповідає умовам, визначеним <u>пунктами 2 і 4</u> частини першої статті 68 цього Кодексу. У той же час частина перша статті 68 проєкту Кодексу <u>містить тільки 2 пункти</u>	Відповідно до правил нормопроєктування під час підготовки тексту проєкту акту слід дотримуватись, зокрема, принципу належної ясності викладу, точності опису, а також свободи від суперечностей	З огляду на зазначене вказану статтю проєкту Кодексу слід доопрацювати
31 (1.13)	Відповідно до частини другої статті 683 проєкту Кодексу, у разі закриття кримінального провадження за наявності в діях особи ознак порушення митних правил матеріали про таке порушення передаються до митного органу або до суду для притягнення зазначеної особи до адміністративної відповідальності. Постанова у такій справі виноситься у строк, передбачений <u>частиною третьою статті 650</u> цього Кодексу. Проте стаття 650 проєкту Кодексу <u>містить тільки дві частини</u>	Згідно з підпунктом «г» пункту 2 частини першої статті 34 Закону України «Про правотворчу діяльність» послідовність викладення норм права здійснюється з дотриманням причинно-наслідкових зв'язків між структурними елементами нормативно-правового акта, у тому числі структурними елементами різних рівнів	З огляду на зазначене вказану статтю проєкту Кодексу слід доопрацювати
32 (1.13)	Абзацом четвертим пункту 7 глави 3 розділу XVI «Перехідні положення» проєкту Кодексу встановлено, що тимчасово, до набуття Україною статусу членства в Європейському Союзі, не застосовуються положення:	Відповідно до правил нормопроєктування під час підготовки тексту проєкту акту слід дотримуватись, зокрема, принципу належної ясності викладу, точності опису, а також свободи від суперечностей	З огляду на зазначене вказану статтю проєкту Кодексу слід доопрацювати

	<u>абзацу дев'ятого частини третьої статті 320</u> цього Кодексу щодо надання авторизації на застосування спеціальної процедури кінцевого використання або внутрішньої переробки заявнику, не зареєстрованому в Україні. Слід звернути увагу, що <u>частина третя статті 320</u> проєкту Кодексу <u>містить тільки вісім абзаців</u>		
33 (1.13)	Частина перша статті 26 «Митний брокер» визначає «Митний брокер – це економічний оператор, якому надано авторизацію на провадження митної брокерської діяльності та який в ролі митного представника надає послуги з декларування товарів в інтересах іншої особи»	Статтею 5 «Визначення основних термінів і понять» встановлюється підхід, за яким у ній надаються визначення ключових термінів, а подальші статті деталізують особливості правового регулювання положень проєкту акта (зокрема, пункт 52 частини першої статті 5 визначає поняття «митний представник», а стаття 24 конкретизує особливості його діяльності). Водночас щодо митного брокера такий підхід не дотримано, що не узгоджується з вимогами щодо взаємозв'язку нормативних положень та структури проєкту акта, відповідно до якої визначення термінів мають бути зосереджені в окремій статті, тоді як питання правового статусу та діяльності підлягають врегулюванню у інших спеціальних нормах	3 метою усунення зазначеної неузгодженості та дотримання вимог нормопроектувальної техніки визначення терміна «митний брокер» пропонується передбачити у статті 5 проєкту акта, а статтю 26 викласти з урахуванням зазначеного підходу, залишивши в ній виключно норми щодо правового статусу та діяльності митного брокера
34 (1.14)	Частина четверта статті 222 проєкту Кодексу передбачає, що Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, приймає <u>рішення про повернення суми митних платежів або звільнення від обов'язку їх сплати</u> відповідно до цієї статті <u>за погодженням з Кабінетом Міністрів України</u> через Міністра фінансів України. Аналогічна норма також передбачена частиною третьою статті 223 проєкту Кодексу	Правову основу діяльності Кабінету Міністрів України визначають, зокрема Конституція України, Закон України «Про Кабінет Міністрів України» та інші закони України, а також Регламент Кабінету Міністрів України, затверджений постановою Уряду від 18 липня 2007 року № 950. Також відповідно до частини першої статті 34 Закону України «Про правотворчу діяльність» норми права, що містяться у нормативно-правовому акті, мають відповідати таким вимогам: однозначності їх розуміння (ясність, точність, доступність для розуміння та реалізації), а також їх	Вказані положення проєкту Кодексу потребують перегляду та доопрацювання, оскільки не зрозумілим є механізм їх реалізації

		відповідності нормативно-правовим актам вищої юридичної сили та узгодженості з нормативно-правовими актами рівної юридичної сили	
35 (1.14)	Абзац перший частини третьої статті 1 проєкту Кодексу, яким передбачається, що «Деякі положення митного законодавства можуть діяти за межами митної території України в рамках міжнародних договорів, укладених Україною у встановленому законодавством порядку»; абзац другий пункту 2 частини першої статті 114 проєкту Кодексу, згідно з яким «Положення цієї частини не застосовуються, якщо інше передбачено відповідними міжнародними договорами, укладеними Україною у встановленому законодавством порядку, <u>або іншими документами, що мають аналогічну юридичну силу</u>»	Поняття «деякі положення митного законодавства», <u>«інші документи, що мають аналогічну юридичну силу»</u> мають правову невизначеність, що може ускладнити в подальшому укладення та виконання міжнародних договорів України з митних питань. У свою чергу Закон України «Про міжнародні договори України», яким регулюються питання укладення, виконання та припинення дії міжнародних договорів України, передбачає укладення лише міжнародних договорів України. Укладення <i>інших міжнародних документів, які мають аналогічну силу</i>, не передбачається	Абзац перший частини третьої статті 1 та абзац другий пункту 2 частини першої статті 114 проєкту Кодексу потребують доопрацювання з урахуванням наведеного
36 (1.14, 1.16)	У проєкті Кодексу наведені нижче терміни і поняття вживаються в такому значенні: <i>відходи та брухт</i> – <i>будь-що з наведеного нижче:</i> а) товари, що віднесені до відходів та брухту відповідно до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД); б) у контексті кінцевого використання або внутрішньої переробки, товари, отримані в результаті операції переробки, які не мають економічної цінності або мають низьку економічну цінність і не можуть використовуватися без подальшої переробки (пункт 8 частини першої статті 5 проєкту Кодексу)	У зв'язку із пропонуваним зауважуємо, що Закон України «Про управління відходами» (далі – Закон) <i>регулює відносини, пов'язані із запобіганням утворенню та з управлінням відходами, що утворюються в Україні, а також з управлінням відходами, що перевозяться через територію України, вивозяться за її межі та ввозяться в Україну з метою відновлення, у тому числі рециклінгу.</i> При цьому Закон у відповідних відмінках не оперує поняттями «переробка», «внутрішня переробка», «зовнішня переробка», «операції переробки» (підпункт «б» пункту 8 частини першої статті 5, пункт 9 частини першої статті 106, частина п'ята статті 227, частина третя статті 230, абзац другий пункту 5 частини першої статті 306, частина восьма статті 435 проєкту Кодексу).	Підпункт «б» пункту 8 частини першої статті 5 проєкту Кодексу пропонуємо доопрацювати шляхом уніфікації термінології

		Разом з тим слід зазначити, що згідно з пунктом 3 та 31 частини першої статті 1 Закону <i>видалення відходів</i> – це операція, що не є відновленням відходів, навіть якщо одним із наслідків такої операції є використання речовин або енергії. <i>Рециклінгом</i> є операція з відновлення, у результаті якої відходи <i>переробляються</i> у продукцію, матеріали або речовини для їх використання за первинною або іншою метою. Ця операція включає перероблення органічного матеріалу, але не включає виробництва енергії чи перетворення відходів у матеріали, що можуть бути використані як паливо або як матеріали для зворотного заповнення. Крім того, зазначений Закон оперує термінологією «утворення відходів», «видалення відходів», «відновлення відходів», «оброблення відходів»	
37 (1.14)	Частиною третьою статті 162 проєкту Кодексу передбачено, що сума митних платежів визначається згідно з <i>правилами розрахунку митних платежів, визначених цією статтею</i>, які застосовуються до відповідних товарів на момент виникнення митного боргу щодо таких товарів. Стаття 162 проєкту Кодексу не містить конкретних правил розрахунку митних платежів	Проект Кодексу потребує доопрацювання відповідно до вимог нормопроєктувальної техніки в частині взаємоузгодження положень проєкту, оскільки згідно з підпунктом «г» пункту 2 частини першої статті 34 Закону України «Про правотворчу діяльність» послідовність викладення норм права здійснюється з дотриманням причинно-наслідкових зв'язків між структурними елементами нормативно-правового акта, у тому числі структурними елементами різних рівнів	З огляду на зазначене вказану статтю проєкту Кодексу слід доопрацювати
38 (1.14)	У цілому до частини шостої статті 30 проєкту Кодексу	Згідно з <i>абзацом першим</i> частини шостої статті 30 проєкту Кодексу до прийняття рішення, якщо таке рішення може негативно вплинути на права, свободи чи законні інтереси заявника (далі – несприятливе рішення), митні органи повинні повідомити заявника про підстави, на яких вони мають намір прийняти таке несприятливе рішення та надати заявнику можливість висловити свою точку зору (далі – право бути почутим) протягом 30 днів з дати	Частину шосту статті 30 проєкту Кодексу пропонуємо доопрацювати з урахуванням зазначеного

		отримання такого повідомлення або з дати, коли вважається, що заявник отримав таке повідомлення, якщо цим Кодексом не передбачено інше. Також <i>абзацом другим</i> частини шостої статті 30 проекту Кодексу пропонується, що <i>після закінчення строку, визначеного відповідно до абзацу першого цієї частини</i>, за результатами розгляду заяви, доданих до неї документів та інформації, а також точки зору заявника, <i>висловленої на підставі абзацу першого цієї частини</i>, компетентний митний орган приймає відповідне рішення. Про прийняте рішення компетентний митний орган повідомляє заявника у відповідній формі в межах строку, визначеного частиною п'ятою статті 31 цього Кодексу. При цьому <i>абзацом третім</i> частини шостої статті 30 проекту Кодексу пропонується передбачити випадки коли <i>не застосовується абзац перший</i> частини шостої статті 30 проекту Кодексу. Отже, враховуючи те, що абзац другий частини шостої статті 30 проекту Кодексу врегульовує правові відносини, що виникли згідно із абзацом першим частини шостої статті 30 проекту Кодексу, пропонуємо абзац третій частини шостої статті 30 проекту Кодексу викласти у такій редакції: «Абзаци перший та другий цієї частини не застосовується в таких випадках:... (далі – по тексту)»	
39 (1.14)	Пунктом 63 частини першої статті 5 проекту Митного кодексу надано визначення терміну «особа, зареєстрована в Україні», до якої відносять, зокрема, <i>фізичну особу, яка має постійне місце проживання в Україні</i>	До викладеного зауважуємо, що терміни «особа, зареєстрована в Україні», «заявник, зареєстрований в Україні», «фізична особа, яка має постійне місце проживання в Україні» вживаються у багатьох положеннях проекту Митного кодексу. При цьому проект Митного кодексу не містить визначення поняття «постійне місце проживання в Україні» для цілей цього Кодексу. Законодавство України, яке	Запропоноване проектом Митного кодексу потребує відповідного доопрацювання

		регулює місце проживання особи, також не визначає критерії розмежування понять «постійне місце проживання в Україні», «тимчасове місце проживання в Україні» щодо громадян України. Закон України «Про громадянство України» містить для цілей цього Закону визначення термінів: <u>«постійне проживання на території України»</u> - проживання в Україні іноземця чи особи без громадянства на підставі виданих в установленому порядку дійсних посвідки на постійне проживання або посвідчення біженця чи документа, що підтверджує надання притулку в Україні; <u>«тимчасове проживання в Україні»</u> - проживання в Україні іноземця чи особи без громадянства на підставі виданих в установленому порядку дійсних посвідки на тимчасове проживання в Україні або військового квитка/військово-облікового документа, виданого іноземцю чи особі без громадянства, які в установленому порядку уклали контракт про проходження військової служби у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України. Вважаємо, що запропонована пунктом 63 частини першої статті 5 проєкту Митного кодексу конструкція не відповідає принципу юридичної визначеності та може призвести до різнотлумачень під час правозастосувальної діяльності	
40 (1.14)	Частина перша статті 36 «Загальна процедура права бути почутим» зазначає «1. У разі застосування положень частини шостої статті 30 цього Кодексу повідомлення про намір прийняти несприятливе рішення має містити: [...] 2) строк, протягом якого заявник має право скористатися правом бути почутою; 3) інформацію про право заявника ознайомитися	Формулювання пункту 2 частини першої статті 36 проєкту акта не відповідає вимогам щодо ясності, точності та уніфікованості мови нормативно-правового акта. Зокрема, використання конструкції «бути почутою» не узгоджується з усталеними підходами до формулювання нормативних положень. Водночас у межах пункту 3 застосовано інше, уніфіковане формулювання («право заявника ознайомитися...»), що вказує на	З метою забезпечення ясності та уніфікованості викладу нормативного матеріалу доцільно привести відповідне положення у відповідність до усталених правил нормопроектувальної техніки. Зокрема, пункт 2 частини першої статті 36 пропонується викласти, наприклад, у такій редакції: «строк,

	з документами та інформацією, зазначеними в пункті 1 цієї частини.»	неузгодженість підходів до викладення нормативного матеріалу	протягом якого заявник має право бути почутим»
41 (1.14)	Пункт 33 та підпункт «б» пункту 87 частини першої статті 5 проекту Кодексу в частині назв міжнародних договорів України: «Конвенція МДП – Митна конвенція про міжнародні перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП, вчинена у Женеві 14 листопада 1975 року» і «Угоди між Сторонами Північноатлантичного Договору щодо статусу їхніх збройних сил, підписаної у Лондоні 19 червня 1951 року»	Пропонуємо правильно зазначити назву міжнародних договорів України, а саме: «Митна конвенція про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенція МДП 1975 року)», що узгоджуватиметься з назвою цієї Конвенції, зазначеної на офіційному порталі Верховної Ради України; «Угода між сторонами Північноатлантичного договору стосовно статусу їхніх збройних сил», що узгоджуватиметься з назвою вказаної Угоди, зазначеної на офіційному порталі Верховної Ради України, та в Єдиному державному реєстрі нормативно-правових актів	Пункт 33 та підпункт «б» пункту 87 частини першої статті 5 проекту Кодексу пропонуємо доопрацювати з урахуванням наведеного
42 (1.14)	Критерій, визначений пунктом 1 частини першої статті 64 цього Кодексу, вважається дотриманими, якщо: 1) жодна з наступних осіб протягом календарного року, в якому проводиться перевірка відповідності цьому критерію, та будь-якого з попередніх трьох календарних років не має судимості у зв'язку з господарською діяльністю заявника: а) заявник (економічний оператор); б) особи, на яких покладено функції управління економічним оператором або здійснення контролю за його управлінням за його управлінням (кінцеві бенефіціарні власники, члени правління або іншого органу, на який покладено функції управління, керівник, головний бухгалтер) (частина перша статті 65 проекту Кодексу)	Застосування формулювання «особи, на яких покладено функції управління економічним оператором або здійснення контролю за його управлінням», на нашу думку, не відповідає вимогам нормопроектувальної техніки щодо належної ясності викладу, оскільки зміст понять «функції управління» та «функції здійснення контролю за управлінням» для цілей застосування відповідного правового регулювання не розкривається, що не дозволяє встановити зміст вказаного припису та може призвести до неоднозначного практичного застосування. Також слід зазначити, що у приписі підпункту «б» пункту 1 частини першої статті 65 проекту Кодексу слова «за його управлінням» застосовано двічі поспіль, що ймовірно є наслідком технічної помилки. Щодо використання слів «члени правління» варто врахувати, що зазвичай поняттям «правління» позначають власну назву виконавчого органу юридичної особи, яка може бути й	Проект Кодексу потребує доопрацювання з урахуванням наведеного

		іншою. Наприклад, відповідно до частини третьої статті 81 Закону України «Про акціонерні товариства» <u>виконавчий орган</u> може бути колегіальним (<u>правління, дирекція</u>) або одноосібним (директор, генеральний директор). Отже, у разі, коли є потреба у застосуванні узагальненого підходу, доречним є застосування поняття «виконавчий орган»	
43 (1.14, 1.16)	Текст проекту Кодексу містить словосполучення « <i>банківська установа</i> » у відповідному відмінку	Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про банки і банківську діяльність» банківська система України складається з Національного банку України та <i>інших банків</i>, а також філій іноземних банків, що створені і діють на території України відповідно до положень цього Закону та інших законів України. Водночас юридичною особою, яка на підставі банківської ліцензії має виключне право надавати банківські послуги, є <i>банк</i> (положення статті 2 цього Закону)	Текст проекту Кодексу в частині застосовування словосполучення « <i>банківська установа</i> » у відповідному відмінку слід замінити словом «банк» відповідному відмінку
44 (1.14)	Для цілей частини першої цієї статті під особистим майном розуміється особисте майно, зазначене у пункті 1 частини першої статті 471 цього Кодексу, що входить до складу спадщини померлого, та на яке під час ввезення на митну територію України надано митним органам <i>документальне підтвердження</i> від органів, що вчиняють нотаріальні дії у країні відкриття спадщини, <i>щодо її складу</i> (частина друга статті 486 проекту Кодексу). Звільнення від оподаткування ввізним митом застосовується виключно до особистого майна, що було ввезено на митну територію України для вільного обігу не пізніше, ніж протягом 24 місяців з дати, коли відповідна фізична особа отримала право на таке майно	Насамперед варто розмежовувати поняття документів, що підтверджують <i>склад спадщини</i>, та документів, що посвідчують <i>право на спадщину</i>, оскільки вони мають різну правову природу та функціональне призначення у спадковому процесі. <i>Документи, що визначають склад спадкового майна</i>, лише підтверджують, що на час відкриття спадщини спадкодавцю належало право власності на певне майно. При цьому <i>документом, який підтверджує перехід права власності на спадкове майно до спадкоємця</i>, буде, до прикладу, свідоцтво про право на спадщину (згідно статті 1296 ЦК). Водночас слід враховувати, що законодавство іноземних держав може передбачати інші форми документів, що підтверджують право на спадкове майно	Пропонуємо доопрацювати положення частини другої статті 486 та частини першої статті 488 проекту Кодексу та передбачити, що документом, який підтверджує перехід права власності на спадкове майно до спадкоємця, буде <i>документ, що підтверджує право на спадкове майно</i>

	(з дати видачі документа, що підтверджує склад спадщини) (частина перша статті 488 проєкту Кодексу)		
45 (1.14)	Звільнення від оподаткування ввізним митом застосовується до засобів виробництва та іншого обладнання, що: ... 3) відповідають виду діяльності та <u>розміру юридичної особи</u> , яка припинила діяльність у іншій країні (стаття 499 проєкту Кодексу)	Насамперед, на наш погляд, невдалим є поєднання приписів «засобів виробництва та іншого обладнання» та «відповідають виду діяльності ... юридичної особи», оскільки очевидно, що виду діяльності може відповідати лише діяльність. Також неможливо встановити категорію, яка охоплюється словами «розмір юридичної особи», оскільки такий критерій, як «розмір», є неприйнятним для юридичної особи ідентифікатором	Проєкт Кодексу потребує доопрацювання з урахуванням наведеного
46 (1.15)	У цілому до проєкту Кодексу в частині використання словосполучення «дозвільних документів»	Слід зазначити, що терміни та поняття, що вживаються у проєкті нормативно-правового акта, мають узгоджуватися з термінологією, що вживається в інших нормативно-правових актах, що регулюють відповідну сферу суспільних відносин. У зв'язку з цим звертаємо увагу на те, що Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» оперує визначенням <u>документ дозвільного характеру</u> , а не <u>дозвільний документ</u> , як це пропонується в проєкті Кодексу	Проєкт Кодексу потребує доопрацювання з урахуванням наведеного
47 (1.15)	Пункт 23 частини першої, пункт 2 частини другої статті 781 проєкту Кодексу	Відповідно до пункту 23 частини першої статті 781 проєкту Кодексу <i>до повноважень Кабінету Міністрів України належить затвердження порядку здійснення ротації посадових осіб митних органів</i> , перелік посад та їх віднесення до відповідного рівня чутливості, періодичність, плановість ротації, підстави для відтермінування участі посадових осіб у ротації та забезпечення соціальних гарантій для посадових осіб митних органів на період ротації. У той же час відповідно до пункту 2 частини другої статті 781 проєкту Кодексу центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику	Запропоноване потребує відповідного доопрацювання

		затверджує порядок <u>проведення</u> ротації посадових осіб митних органів, що, на нашу думку, за своїм правовим змістом є дублюванням функцій та містить ознаки внутрішньої суперечності норм проєкту Кодексу, оскільки в такому разі йдеться про різних суб'єктів щодо одного й того ж правового регулювання	
48 (1.15)	До проєкту Кодексу в частині слів «контролює», «контролюють» та «контролюються» (стаття 125 проєкту Кодексу)	Аналіз проєкту Кодексу в цілому не виявив норму, яка містить визначення поняття «контроль», що своєю чергою не забезпечить його чіткості й однозначне трактування суб'єктами правозастосування для цілей реалізації відповідних положень. Більше того, проєкт Кодексу не містить ні відсилочних норм на інші нормативно-правові акти, які оперують відповідним поняттям, ні вказівки на те, що такий термін застосовується винятково для цілей цього Кодексу. Наприклад, Закон України «Про захист економічної конкуренції» містить визначення терміна «контроль», який використовується цілей цього Закону	Проєкт Кодексу потребує доопрацювання з урахуванням наведеного
49 (1.15)	Митна декларація для тимчасового ввезення може подаватися в усній формі на такі товари, як «тварини, зазначені у статті 402 цього Кодексу, за умови, що вони призначені для перегону, випасу, виконання робіт або перевезення» (пункт 5 частини першої статті 262 проєкту Кодексу)	Звертаємо увагу, що статтею 402 проєкту Кодексу пропонується передбачити, що повне звільнення від оподаткування митними платежами застосовується до тварин, зазначених в Додатку D до Стамбульської конвенції, які перебувають у власності особи, не зареєстрованої в Україні. Тобто можна дійти висновку, що стаття 402 проєкту Кодексу містить відсылку на норму та не визначає відповідних тварин, як це позиціонується у пункті 5 частини першої статті 262 проєкту Кодексу	Пункт 5 частини першої статті 262 проєкту Кодексу пропонуємо переглянути з урахуванням викладеного
50 (1.15, 1.20)	Посадові особи митних органів можуть обмежувати або забороняти <u>проведення господарських робіт</u> ... (частина перша статті 89 проєкту Кодексу); Порушення встановлених посадовими особами митного	Проєкт Кодексу неповною мірою забезпечує дотримання принципу правової визначеності, оскільки не розкриває критеріїв визначення ознак <u>проведення господарських робіт</u> . При цьому, наприклад, у Законі України «Про особливості	Проєкт Кодексу потребує доопрацювання з урахуванням наведеного

	органу обмежень або заборон щодо <u>проведення господарських робіт</u> ... (частина перша статті 651 проекту Кодексу)	регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» застосовується формулювання <u>господарська діяльність</u> для визначення діяльності у сфері суспільного виробництва, спрямованої на виробництво та реалізацію продукції, <u>виконання робіт</u> чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність	
51 (1.15)	Згідно з назвою статті 779 проекту Кодексу, нею передбачено врегулювати питання <u>гарантій охорони праці посадових осіб та інших працівників митних органів та забезпечення інклюзивності</u> . При цьому, згідно з частиною другою зазначеної статті проекту Кодексу <u>тривалість та режим роботи, час відпочинку посадових осіб митних органів</u> встановлюються відповідно до Закону України «Про державну службу» та законодавства про працю з урахуванням особливостей, передбачених цим Кодексом	Згідно з усталеною практикою нормопроєктування слід дотримуватися такого принципу, як <i>свобода від суперечностей, коли неприпустима в актах суперечність смислового плану, коли наведені в тексті норми не узгоджуються одна з одною або взаємно виключаються</i>	Стаття 779 проекту Кодексу потребує відповідного перегляду в частині узгодження її назви зі змістом. З огляду на наведене відповідного перегляду потребує також стаття 780 проекту Кодексу
52 (1.16)	У цілому до тексту проекту Кодексу щодо вживання слів «науковими, освітніми або професійно-технічними закладами», «навчання, професійно-технічного навчання», «навчальному закладі», «денну форму навчання у навчальному закладі для здобуття освіти», «лікарні або іншій медичній установі», «швидкої медичної допомоги», «культурні заклади», «засоби масової інформації»	У законодавстві України у сфері освіти, охорони здоров'я, культури та медіа використовуються терміни «наукові установи», «заклади освіти», «заклад професійної освіти», «здобуття освіти», «професійна освіта», «денна форма здобуття освіти», «заклад охорони здоров'я», «екстреної (швидкої) медичної допомоги», «заклади культури», «медіа»	Проект Кодексу в частині вживання зазначених слів потребує доопрацювання
53 (1.16)	Підпункт «г» пункту 63 частини першої статті 5 проекту Кодексу в частині	Закон України «Про дипломатичну службу» систему органів дипломатичної служби	Термінологія підпункту «г» пункту 63 частини першої статті 5 проекту

	слів «дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва України за кордоном, які мають дипломатичні привілеї та імунітет»	складають: 1) Міністерство закордонних справ України; 2) представництва Міністерства закордонних справ України на території України; 3) закордонні дипломатичні установи України. При цьому закордонними дипломатичними установами України є: 1) Посольство України; 2) Посольство України з резиденцією Надзвичайного і Повноважного Посла України в Києві; 3) Постійне представництво України при міжнародній організації; 4) Представництво України при міжнародній організації; 5) Місія України при міжнародній організації; 6) консульська установа України (Генеральне консульство України, Консульство України, Віце-консульство України та Консульське агентство України)	Митного кодексу потребує приведення у відповідність до положень Закону України «Про дипломатичну службу»
54 (1.16)	В абзаці шостому частини першої статті 128 проєкту Кодексу вживається поняття «гроші» у відповідному відмінку	Не узгоджується з термінологією, визначеною статтею 3 Закону України «Про платіжні послуги», яка оперує таким поняттям, як «грошові кошти (кошти)». При цьому в тексті проєкту Кодексу використовується поняття «кошти»	В абзаці шостому частини першої статті 128 проєкту Кодексу слово «грошей» слід замінити словом «коштів»
55 (1.16)	У статтях 15, 16 проєкту Кодексу пропонується встановити підстави визнання митними органами облікового номеру <i>недійсним</i>, зокрема, за заявою особи та у разі, якщо митний орган отримав інформацію про те, що особа, яка перебуває на обліку в митних органах, припинила діяльність	Вважаємо за необхідне зазначити, що згідно з частиною першою статті 76 ЗАП адміністративний акт діє від часу набрання ним чинності до часу втрати ним чинності. Адміністративний акт втрачає чинність внаслідок, зокрема, відкликання правомірного адміністративного акта адміністративним органом, що його прийняв; визнання <i>недійсним</i> <i>протиправного</i> адміністративного акта адміністративним органом, що його прийняв. При цьому, як впливає з комплексного аналізу положень статей 86, 87, 89 ЗАП підставою визнання <i>недійсності</i> адміністративного акта є його	Таким чином, зважаючи на викладене, запропоноване, на нашу думку, потребує доопрацювання

		<i>протиправний характер.</i> Водночас у статті 88 ЗАП врегульований механізм відкликання правомірного адміністративного акта. Так, правомірний адміністративний акт до моменту завершення його виконання може бути відкликаний за ініціативою особи або адміністративного органу на користь особи, в тому числі із зворотною дією в часі, з урахуванням винятків встановлених ЗАП. З огляду на викладене процедурі відкликання підлягає саме правомірний адміністративний акт. Також інформуємо, що умови правомірності адміністративного акта визначені в статті 87 ЗАП	
56 (1.16)	У частині першій статті 43 проекту Кодексу пропонується встановити, що <i>утримувач рішення</i> повинен виконувати обов'язки, що впливають з цього рішення, в тому числі не допускати випадків невідповідності умовам надання рішення. Зазначена термінологія «утримувач рішення» вживається наскрізно по тексту проекту Митного кодексу	Звертаємо увагу, що ЗАП оперує терміном «адресат» на позначення особи питання про право, свободу чи законний інтерес або обов'язок якої вирішується в адміністративному акті (стаття 27 ЗАП)	Таким чином, з урахуванням вищевказаного, запропонована термінологія «утримувач рішення», на нашу думку, потребує доопрацювання на предмет узгодження з відповідною термінологією ЗАП
57 (1.16)	Статтею 48 проекту Кодексу пропонується встановити підстави анулювання рішення. Крім того, термін «анулювання» міститься в інших нормах проекту Кодексу	Питанням чинності та припинення дії адміністративного акта присвячена Глава 2 ЗАП, яка має назву «Чинність та припинення дії адміністративного акта». Зокрема, підстави втрати чинності адміністративним актом визначені в статті 76 ЗАП. Також звертаємо увагу, що 10 жовтня 2024 року Верховною Радою України схвалено Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру» № 4017, яким було внесено зміни майже до 200 законів України з метою, серед іншого, їх термінологічного	Запропоноване потребує відповідного доопрацювання

		приведення до вимог термінології, яка використовується в ЗАП, зокрема, щодо заміни терміна «анулювання» на термін «припинення дії» в контексті, що стосується адміністративних актів	
58 (1.16)	У частині дев'ятій статті 179 проекту Кодексу використовується, серед іншого, така словесна конструкція як «страхова діяльність» та «ринки фінансових послуг» у відповідних відмінках», а також в пункті 2 частини першої статті 559 проекту МКУ – «комерційних страхових послуг»	Не дотримано вимог нормопроєктувальної техніки, згідно з якими під час підготовки тексту проекту акта слід дотримуватися таких принципів, зокрема, як <i>належна ясність викладу, точність опису, а також уніфікованості термінології</i> . Разом з тим законодавство не містить визначення таких понять як «страхова діяльність», «ринки фінансових послуг» та «комерційні страхові послуги»	У частині дев'ятій статті 179 проекту Кодексу слід вилучити слова «страхову діяльність», а слова «ринків фінансових послуг» слід замінити словами «ринків капіталу», в пункті 2 частини першої статті 559 проекту Кодексу, слово «комерційних» слід вилучити
59 (1.16)	Частиною сьомою статті 21 проекту Кодексу пропонується, що з метою забезпечення <i>взаємодії між електронними системами митних органів та інформаційними системами економічних операторів та інших осіб у процесі здійснення митних формальностей</i> центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, надає можливість використання відповідних вебсервісів та інших електронних сервісів, доступних через мережу Інтернет	Пропоноване положення проекту Кодексу в частині використання слова « <i>взаємодії</i> » у формулюванні « <i>взаємодії між електронними системами митних органів та інформаційними системами</i> » не враховує термінологію законодавства щодо системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів, в якому вживається та надається визначення терміна « <i>електронна інформаційна взаємодія</i> »	Частина сьома статті 21 проекту Кодексу потребує термінологічного доопрацювання з урахуванням наведеного
60 (1.16)	До § 10 проекту Кодексу в частині використання мовної конструкції «тварини для лабораторного використання»	Положення проекту Кодексу не розкривають суті словосполучення «тварини для лабораторного використання». У свою чергу звертаємо увагу, що статтею 1 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» визначено термін «експериментальна тварина» – тварина, що використовується для проведення наукових дослідів, експериментів	Пропонуємо переглянути положення проекту Кодексу в частині використання мовної конструкції «тварини для лабораторного використання» з урахуванням наведеного
61 (1.16)	Тимчасово, у період дії воєнного стану, запровадженого відповідно до	Кодекс цивільного захисту України, який регулює відносини, пов'язані із захистом населення,	Пункт 11 Глави 3 проекту Кодексу пропонуємо переглянути

	законодавства, положення частини п'ятої статті 204 цього Кодексу не застосовуються. При цьому <i>строки внесення запису до обліку</i> , встановлені в частинах першій – третій статті 204 цього Кодексу, <i>не застосовуються через надзвичайні та невідворотні події, що не підпадають під контроль посадової особи митного органу, техногенного або природного характеру</i> , що підтверджується документально (пункт 11 Глави 3 проекту Кодексу)	територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, пожеж та інших небезпечних подій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, оперує таким формулюванням у відповідних відмінках, як <i>«надзвичайна ситуація техногенного та природного характеру»</i> . Крім того, Цивільний кодекс України для цілей означення надзвичайної або невідворотної події використовує формулювання <i>«непереборна сила»</i> (зокрема, частина перша статті 263 цього Кодексу). З огляду на наведене пункт 11 Глави 3 проекту Кодексу у частині мовної конструкції <i>«надзвичайні та невідворотні події, що не підпадають під контроль посадової особи митного органу, техногенного або природного характеру»</i> , на нашу думку, слід доопрацювати з урахуванням термінології зазначених кодексів	та доопрацювати з метою уніфікації термінології
62 (1.16)	Частиною третьою статті 697 проекту Кодексу передбачається, що особи, які підлягають опитуванню у справі, викликаються повісткою, яка вручається їм під розписку, або телефонограмою, телеграмою чи за допомогою <i>інших засобів зв'язку</i>	Наведене положення проекту Кодексу в частині використання слів <i>«інших засобів зв'язку»</i> не враховує, що Закон України «Про електронні комунікації», який визначає правові та організаційні основи державної політики у сферах електронних комунікацій, <i>не застосовує вказані поняття</i> . Натомість зазначений Закон оперує та надає визначення таким поняттям, як: <i>«електронна комунікація»</i> , згідно з яким це передавання та/або приймання інформації незалежно від її типу або виду у вигляді електромагнітних сигналів за допомогою технічних засобів електронних комунікацій; <i>«технічні засоби електронних комунікацій»</i> , згідно з яким це обладнання, у тому числі із встановленим програмним забезпеченням, станційні та лінійні споруди, призначені для організації електронних комунікаційних мереж (пункти 28,	Частина третя статті 697 проекту Кодексу потребує термінологічного доопрацювання з урахуванням наведеного

		130 частини першої статті 2 цього Закону)	
63 (1.16)	Частиною другою статті 742 проекту Кодексу пропонується, що земельні ділянки, службові та побутові будівлі і споруди, інженерні мережі, <u>інформаційно-телекомунікаційні мережі, мережі зв'язку</u>, центри оброблення даних або обчислювальні центри митних органів, технічні системи митного контролю, електрогенеруючі установки та інше обладнання, що забезпечує діяльність митних органів, є інфраструктурою митних органів. Частиною третьою статті 757 проекту Кодексу передбачається, що при здійсненні моніторингу способу життя посадових осіб митних органів використовуються відомості з <u>інформаційно-телекомунікаційних і довідкових систем</u>, реєстрів, банків даних, у тому числі тих, що містять інформацію з обмеженим доступом, держателем (адміністратором) яких є державні органи або органи місцевого самоврядування	Пропоновані проектом Кодексу положення в частині використання слів <u>«інформаційно-телекомунікаційні мережі, мережі зв'язку»</u> та <u>«інформаційно-телекомунікаційних і довідкових систем»</u> не враховують, що у зв'язку з набранням чинності 01 січня 2022 року Законом України «Про електронні комунікації» визнано таким, що <u>втратив чинність Закон України «Про телекомунікації»</u>, та внесено зміни до назви та тексту Закону України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», внаслідок яких вказаний Закон має назву «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах». Так, Закон України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» не використовує та не містить визначення поняття «<u>довідкові системи</u>», натомість розрізняє такі види систем як <u>інформаційна (автоматизована) система, інформаційно-комунікаційна система, електронна комунікаційна система</u> та технологічна система (стаття 1). У свою чергу Закон України «Про електронні комунікації» не оперує поняттями <u>«інформаційно-телекомунікаційні мережі, мережі зв'язку»</u>, а натомість застосовує та надає визначення поняття <u>«електронна комунікаційна мережа»</u> (частина перша статті 2)	Положення проекту Кодексу потребують термінологічного доопрацювання з урахуванням наведеного
64 (1.16)	Проект Кодексу в частині слів <u>«посадова особа органу місцевого самоврядування», «місцеві адміністративні райони»</u>	Зазначені терміни не узгоджуються з термінологією Конституції України, законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про порядок вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою України».	Таким чином, проект Кодексу потребує доопрацювання з метою забезпечення дотримання єдності термінології.
65	Пунктом 17 глави 3 розділу	Наведене положення проекту	Пункт 17 глави 3

(1.16)	XVI «Перехідні положення» проекту Кодексу пропонується установити, що тимчасово, до припинення або скасування воєнного стану в Україні, запровадженого відповідно до законодавства: за рішенням Кабінету Міністрів України дозволяється ввезення товарів на митну територію України, вивезення їх за межі митної території України, та/або поміщення під митну процедуру окремих товарів, щодо яких відповідними законами встановлені обмеження щодо ввезення товарів на митну територію України, вивезення їх за межі митної території України, без надання відповідних дозвільних документів та/або за відсутності відомостей про включення (виключення) таких товарів до (з) відповідного реєстру у формі електронних документів, засвідчених <u>електронним цифровим підписом</u> (далі – по тексту)	Кодексу в частині використання слів «електронним цифровим підписом» не враховує, що Закон України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» не застосовує формулювання «електронний цифровий підпис». При цьому вказаний Закон розрізняє такі види електронних підписів, як: <u>кваліфікований електронний підпис</u> – це удосконалений електронний підпис, що створюється з використанням засобу кваліфікованого електронного підпису і базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису; <u>удосконалений електронний підпис, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису</u> – це удосконалений електронний підпис, що створюється з використанням кваліфікованого сертифіката електронного підпису, виданого кваліфікованим надавачем електронних довірчих послуг та не містить відомостей про те, що особистий ключ зберігається в засобі кваліфікованого електронного підпису (пункти 27, 59 частини першої статті 1 цього Закону)	розділу XVI «Перехідні положення» проекту Кодексу потребує термінологічного доопрацювання з урахуванням наведеного
66 (1.16, 1.20)	У проекті Кодексу вживаються слова «<i>органи державної влади</i>», «<i>державні органи</i>»	Проект Кодексу в частині вживання зазначених конструкцій не забезпечує дотримання єдності термінології. Так, звертаємо увагу, що поняття «державні органи» є ширшим за своїм змістом	Таким чином, проект Кодексу потребує відповідного доопрацювання
67 (1.20)	Пункт 32 частини першої статті 5 проекту Кодексу, у якому наведено назву міжнародного договору, а саме: «Конвенція АТА – Митна конвенція стосовно книжок АТА на тимчасове ввезення товарів, вчинена у Брюсселі 6 грудня 1961 року»	У Міністерстві юстиції відсутня інформація щодо чинності для України зазначеного міжнародного договору та, зокрема, акта, яким надавалася згода України на обов'язковість для неї зазначеного міжнародного договору. Водночас за інформацією, наведеною на офіційному сайті Організації Об'єднаних Націй, Україна не є Стороною зазначеної Конвенції	Пункт 32 частини першої статті 5, а також інші відповідні положення проекту Кодексу, що мають посилання на зазначену Конвенцію, потребують перегляду
68 (1.20)	Частина третя статті 108 та частина друга статті 109	Згідно з частиною четвертою статті 34 Закону України «Про	Відповідні статті проекту Кодексу слід

	проекту Кодексу містять ідентичні за змістом положення та передбачають, що, якщо стосовно конкретного товару митним законодавством не встановлено критерії достатньої обробки або переробки та остання операція з обробки або переробки не вважається економічно обґрунтованою, країною або територією походження товару вважається така країна або територія, звідки походить найбільша частина сировинних матеріалів, використаних для їх виробництва. Якщо кінцевий продукт (готова продукція) класифікується в групах 1–29 або 31–40 УКТЗЕД, найбільша частина використаних сировинних матеріалів визначається за масою таких матеріалів. Якщо кінцевий продукт (готова продукція) класифікується в групах 30 або 41–97 УКТЗЕД, найбільша частина використаних сировинних матеріалів визначається за вартістю таких матеріалів	правотворчу діяльність» нормативно-правовий акт не має містити дублюючих норм права, а тому проект Кодексу потребує доопрацювання відповідно до вимог нормопроєктувальної техніки з метою уникнення згаданого повтору	взаємоузгодити з метою уникнення дублювання норм права
69 (1.20)	У пунктах 2-5 частини першої статті 262 проекту Кодексу міститься посилання на статті 398, 399, 401, 402, 403, як на норми, у яких зазначено відповідні речі (товари), для тимчасового ввезення яких може подаватися митна декларація в усній формі	Слід звернути увагу на те, що вказані статті проекту Кодексу лише містять відсилочні норми до відповідних додатків Стамбульської конвенції про тимчасове ввезення і не визначають відповідні особисті, побутові речі, медичне обладнання тощо	З огляду на зазначене вказану статтю проекту Кодексу слід переглянути
70 (1.20)	Критерій, визначений пунктом 1 частини першої статті 64 цього Кодексу, вважається дотриманим, якщо: 1) жодна з наступних осіб протягом календарного року, в якому проводиться перевірка відповідності цьому критерію, та будь-якого з	Застосування формулювання «особи, на яких покладено функції управління економічним оператором або здійснення контролю за його управлінням» не відповідає вимогам нормопроєктувальної техніки щодо належної ясності викладу, оскільки зміст понять «функції управління» та «функції	Проект Кодексу потребує доопрацювання з урахуванням наведеного

	попередніх трьох календарних років не має судимості у зв'язку з господарською діяльністю заявника: а) заявник (економічний оператор); б) особи, на яких покладено функції управління економічним оператором або здійснення контролю за його управлінням за його управлінням (кінцеві бенефіціарні власники, члени правління або іншого органу, на який покладено функції управління, керівник, головний бухгалтер) (частина перша статті 65 проєкту Кодексу)	здійснення контролю за управлінням» для цілей застосування відповідного правового регулювання не розкривається, що не дозволяє встановити зміст вказаного припису та може призвести до неоднозначного практичного застосування. Також слід зазначити, що у приписі підпункту «б» пункту 1 частини першої статті 65 проєкту Кодексу слова «за його управлінням» застосовано двічі поспіль, що ймовірно є наслідком технічної помилки. Щодо використання слів «члени правління» варто врахувати, що зазвичай поняттям «правління» позначають власну назву виконавчого органу юридичної особи, яка може бути й іншою. Наприклад, відповідно до частини третьої статті 81 Закону України «Про акціонерні товариства» виконавчий орган може бути колегіальним (правління, дирекція) або одноосібним (директор, генеральний директор). Таким чином, у разі, коли є потреба у застосуванні узагальненого підходу, доречним є застосування поняття «виконавчий орган»	
--	---	--	--

Чек-лист 4

Оцінка відповідності проєкту акта законодавства принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	Проект акта законодавства:	
1.1	відповідає міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та резолюціям міжнародних конференцій, міжнародних організацій, її органів	так
1.2	відповідає національному законодавству України у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків	так
1.3	внаслідок прийняття нормативно-правового акта неможливе в короткостроковій або довгостроковій перспективі погіршення/послаблення захисту прав жінок/чоловіків	так

1.4	при підготовці проєкту акта законодавства зібрані та проаналізовані дані з розбивкою за статтю та віком	—
1.5	при підготовці проєкту акта законодавства визначені та враховані потреби жінок і чоловіків, хлопчиків та дівчаток	—
1.6	не містить положень прямої або непрямой дискримінації, підбурювання або утиску на основі статі особи або групи осіб	так
1.7	забезпечує збалансовану участь та рівні можливості для жінок і чоловіків різних груп у виборчому процесі, прийнятті рішень на всіх рівнях, представленості у державних органах та органах місцевого самоврядування, політичній чи громадській діяльності	—
1.8	не містить положень, які можуть призвести до обмеження прав або можливостей жінок або чоловіків у соціально-економічній сфері, доступі до інфраструктури та послуг, зайнятості, праці та одержанні винагороди за неї, у сфері підприємництва та соціального захисту, громадянства, шлюбу, сімейних відносин, материнства і батьківства, охорони здоров'я тощо	так
1.9	позитивні дії мають правомірну об'єктивно обґрунтовану мету, спрямовану на усунення юридичної/фактичної нерівності у можливостях жінок і чоловіків щодо реалізації прав і свобод	—

Чек-лист 5

Оцінка відповідності проєкту міжнародного договору України, який пропонується схвалити (підписати) згідно з проєктом акта законодавства, Конституції та законам України

Підсумкова оцінка: проєкт акта законодавства не є проєктом акта законодавства, яким пропонується схвалення (підписання) проєкту міжнародного договору України.

Критерії оцінки:

1	<i>Проєкт міжнародного договору України відповідає Конституції України</i>	
2	<i>Проєкт міжнародного договору України відповідає законам України</i>	
3	<i>Інше</i>	